

دیادپہ جزیرہ گنئی

سہیل جعفر

ديا دپ جزيره گئي

سنگھل چھتر

سکام ادبي اکېڊمي کوئ

۱۲۶- سي ، بلاڪ ۲ ، سېٽلائيٽ ٽاؤن - کوئ

ديا دپ جزيره گئي

سنگھل چھتر

ددې کتاب ټول حقوق .

حسن فارقلیط ، ظلّ هما ، فنان تصور او زمان ظهير

په نوم دد

د کتاب نوم :	د یاد په جزیره کې
نېټه :	مئی ۲۰۰۴
شمېر :	۶۰۰
کمپوزنگ :	عبدالله بلار
مطبع :	یونائټېډ پریس کېمپ
سر پاڼه * :	تمییز . حصه
پس ورق :	تویر اول
اهتمام :	افضل شوق ، محمود ایا
ترتیب :	ډاکټر باقی درانی
بیه :	۲۵۰ روپه

سکام ادبي انځورید

۱۲۶- سي ، بلاک ۲ ، سټیلائیټ ټاؤن - که

ٲرور

د "لاا" په نو

چي خلك ورته سعيد گوهر واي

دياد په جزيره کتبي

سپيل چمبر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عجل عشر

دیادہ جزیہ کبھی

تربيه

- ۱ : اظهار
- ۲ : سهيل جعفر او د هغه فني رنگونه رحمت شاه سانز .
- ۳ : يو سرسري نظر داکټر راج ولي شاه خټک
- ۴ : دمبني د شاهجهان - تاج محل بعد گوډ
- ۵ : چي شرمندۀ وي به کړدا،
- ۶ : اوس خو به ازغو . به زېرو بانو شاعري کوم
- ۷ : کلونو خلکو څهري راوړي ، به کلونو باندې .
- ۸ : له ډېره وخته يو له بله ناخبر يو، دواړه
- ۹ : HAVE A NICE DAY
- ۱۰ : شوه خغه ، چي مي د سپين وېشنه به لور اوکټ
- ۱۱ : په بلوک دي ژمې راغلو شاوخوا سور دسمبر هم
- ۱۲ : ابره وجود مي اور ، لوکي يا و هوا ته سپاري .
- ۱۳ : د صر مېوي خوري و .
- ۱۴ : زۀ تنها يم
- ۱۵ : نن هم به تا باندې مين ، په تا قربان هغې
- ۱۶ : راته اوډانه
- ۱۷ : د ياد موسم و ، په کاغذ دغه تحرير جوړېده
- ۱۸ : وخته

٦٠	خفه په دې يم چې تيا يم پلېم	:١٩
٨	جوړ په کتلوې شي وپر . سترگي به تې کسه	:٢٠
١٠	اوس خو نو خدايې خبر . چې بنا په نما نازه تم	:٢١
١٢	مینه هغه	:٢٢
١٣	ما اوسوي په سمندر د اوسه	:٢٣
١٤	حال شو خراب د پخواني ويران کسپر غوندي ؤ	:٢٤
١٦	نه لرې کېدو . چا په ازغی باندي ليکله ؤ	:٢٥
١٨	جانان	:٢٦
٢٠	په کمري کېنې چې رفا هه	:٢٧
٢٢	تک لا حاصل نه ده . پراؤ کلونو باندي نوم	:٢٨
٢١	STAGE DRAMA	:٢٩
٢٤	پاره ! نه بلونه بنا د شو او نه غبار پاته د ...	:٣٠
٢٦	د دار په سرهم که کېدې شي د ريتسا حفاظت	:٣١
٢٧	ستا په يادونو ورځ شوه نېره . جم ، غمجن او دېرم	:٣٢
٢٨	يو لمر د بيلتانه او بل غمونه ، کور په کو ،	:٣٣
٣٠	دا ستا په ياد کېنې شوه جانانه ! زندگي سده .	:٣٤
٣١	زه يم له خانه څخه ورک . نه خرابي لته .	:٣٥
٣٤	هغه خلک	:٣٦
٣٦	تر کل نارکه او تر سوات زياته حسيه څخه	:٣٧
٣٨	کلونه	:٣٨
٣٩	نه زه فرهاد شوم او نه ته گلې ! شيريني غوندي .	:٣٩
٤٠	سانم په داسې برابر سنا حسابونه تمام	:٤٠
٤٣	مانه د هجر شپه سهيله ! خاطر جمع شوه	:٤١
٤٤	که يې ياره ليدل غواړي د چا سترگه	:٤٢
٤٥	ضرورت که د غم نشته اندېښم ٤٦	:٤٣

۰۶	LOVE MARRIAGE	:۴۴
۰۸	به چنبلی ، نه دکلاب سکلو کلونو به ناد .	:۴۵
۱۰	حسرت ني پاتي نه شو . سجده مي ډېره وکړه	:۴۶
۱۲	چي مي اوسکي کهکشان شي ، د فراق به توره شپه کېږي	:۴۷
۱۴	حاب	:۴۸
۱۵	لېوني	:۴۹
۱۶	بېخي يو نړۍ . لږ آرام پکار د —	:۵۰
۱۸	خه پوښي د سترگو حال ، حال به درنه اوواږي	:۵۱
۲۰	ما په بېله هم ليدلي و تخميري د چا خيال ، نه	:۵۲
۲۲	خه	:۵۳
۲۴	د زړه په خوا هجر به لار ډه شاندي	:۵۴
۲۵	قاتل خو نې ، پېلور به خه در کوم	:۵۵
۲۶	اے سکله ياره ؛ دا وختونه سورده .	:۵۶
۲۸	د ظلمتونو ، د اورونو ، د قتلونو خپ	:۵۷
۳۰	نشته په مينځ کښي مو نړون ، حمري ولي کوي .	:۵۸
۳۲	دروغ	:۵۹
۳۴	کله کله رانه هېر لي ، ذهن به وي ، احساس به وځي .	:۶۰
۳۶	چي کله شپه شي ، سنا د لوري راوري باد ، کله به	:۶۱
۳۸	ستا په پلټون پسي اوس دغه حادثه ده گانه	:۶۲
۴۰	باد	:۶۳
۴۱	نهما	:۶۴
۴۳	قسمتونه چي ډېر علي دي ، يوهېر د	:۶۵
۴۴	دا هم غم چي پي له تا دا زندگي گمانه ده	:۶۶
۴۶	ومي باټېلله خوالي خپله نارينه خلکد	:۶۷
۴۸	مانه به داد راکوي .	:۶۸

۵۰	وم د عمر و نو په سفر — پریونه	: ۶۹
۵۲	زه د خزان په رنگه ورځ ، نه په رنگونو آید	: ۷۰
۵۱	خواهشونه هم دېره شول ، د آهونو په محبت کبیه	: ۷۱
۵۶	ژهد	: ۷۲
۵۷	آخري اوشه	: ۷۳
۵۸	صفا لیکلې ؤ تحریر ، زما په ورغوو باندې ،	: ۷۴
۶۰	دابه صحیح نه وي ، چی دوران وکړلو جا	: ۷۵
۶۲	دا ستا په سر زه د وختونو سره وجنګېدم	: ۷۶
۶۴	VALENTINE DAY	: ۷۷
۶۵	انتظار	: ۷۸
۶۶	خارده ، شمه	: ۷۹
۶۷	حق هرگز نه لرم گلي ، خو د زه اداس دیا ،	: ۸۰
۶۸	خان کړېدلې ، د بېلتون په سره انکار غوا.مه	: ۸۱
۷۰	څنگه خیس وهلی زه ته ، بڅه هوا او غوړد	: ۸۲
۷۱	نور هسرنه لرو ، د زه به کوه	: ۸۳
۷۲	زمونږ د زرو رونق ته خلکو ! بازارونه څه وه	: ۸۴
۷۲	زما د کرب و نماشي ته ، جهانونه دی لیر راشي	: ۸۵
۷۴	د دینمن دویم فریق یه	: ۸۶
۷۵	لپونه	: ۸۷
۷۶	هنه غمونه ، نلوسی ، هنه بی وسه ژوندن	: ۸۸
۷۷	رڼا می نه اولیده ستا دجما!	: ۸۹
۷۸	نهایتها تل اضطراب کبیه اوسید	: ۹۰
۸۰	که جنک ازغو سره کوو ، نو څه دگل حبس	: ۹۱
۸۲	۱۰۰	: ۹۲

د لوی بادار نه نامه

اظهار

يو تخليق کار اظهار غواړي او د اظهار ډېری ذریعې دی - یو مجسمه یا مجسمه جوړوي او په خپلو مجسمو کې د ذات اظهار کوي ، یو پیسره خپل پورترېټ کېږي د رنگونو په ذریعه د خان اظهار کوي ، یو پروډیو - خپل پروډکشن په ذریعه د زړه خبره تر نورو پورې رسوي - دغی یو شاعر شاعري په ذریعه د خپلو احساساتو اظهار کوي - ما چی کله د عینک په زمانه کې شاعري شروع کړه نو مانده د خپل ذات د اظهار د پاره دا ذریعه تر ټولو ښه وټکېده - ما شاعري خو کوله ، خو دننه موجود شاعر به هم په خپلو تخلیقاتو مطمئن کېدو نه ، غزل یا نظم به می ولیکله ، د به تر هغه وخت پورې زما خوښ ؤ چی بل غزل یا نظم به می نه ولیکله - دا سفر روان ؤ - ما به صرف سپر کاله شاعري کړی وي چی : ما به ژوندون کېږي یو بل بدلون راغلو او ما به چې د پروډیوسر د رېډیو پاکشن څخه د عملي ژوندون سفر شروع کړو - دلته د اظهار نوری داسی ذریعه میخ ته راغلي چی له شهرته ډکی وې - او زما ماشوم زړه په نه عارضی شهرتونو غلط شو او زه ئې د شاعري نه سوکه سوکه لری کړو شروع کړم - زه اوس دا محسوسوم چی دا زما ډېره لویه بدقتي وه - د تخليقي ذهن نه یوه ښه درامه پروډیوس کړه او د یو څه وخت د پاره د مطمئن شو دغی یوې ښې سندری به یو څو ورځی مانده ستون را کړو - دا هر څه به د یو څو لمخو یا څو ورځو د پاره وو - ما به کله کله دا -

محسوسه جي د يونه پروديوسر نوم صرف تر هغه وخته پوري وي جو
 تر ڪومه هنه ٻه مائٽ راڻي يا د هٿه رخ ٻه رڳڙيو باندی نثر لپري .
 خوددي احساس باوجود ما پيا هم خان د دي خو لمحو له سڪور . نه نه
 وابستو او سا شاعري ته پوره پاملر نه ڪره ور - يوه بله قلع ٻهني
 دا وه جي شاعري پڪار ده جي به ژوند کي شائع شي - هر چا چر به
 ما نه تپوس او ڪرو جي سهيله ! مجموعه ڪله شائع ڪوي . لو ما به ور
 اووي جي دا ڪار زما د اولاد ده - ڪه هنوي دا محسوسو جي دا ڪتاب ده
 شائع شي نو شائع به ئي ڪري او ڪه هنوي دا ضرورت نه محسوسو به
 ڊيرو نورو شاعرانو به شان دي زما ڪلام هم ضائع شي - خو زما يو خو ملڪ
 او مٿرانو جي له ما سره ني د ميني يوداسي تعلق ده جي د دي تعلق
 ترون تشرح ڪه رڌ ڪول هم او عوارم نو شاندي جي نوري به ڪم شي ، ڪاتد
 ختم شي خو د تعلق ، ترون او ميني تشرح به نميگري پائي شي - به دي
 محترم سعيد گوهر ، محترم خير محمد عارف ، محترم عمر گل
 محترم درويش دراني او محترم هتدس خان معصوم داسي بومونه دي -
 هميش به ئي زما حوصله افزائي ڪوله او ماته نه لي دا احساس را ڪوبو
 نه خپل يو بل انداز او اسلوب لري - دا احساس زما د پاره د فخر ور و -
 ده احساس ن زده د يو شعري ڪتاب د تخليق ڪار به حس ناسو نه
 سخ ڪره به

د خپل ذات به حواله به دا اووايم جي زما به ژوند او زما د شخصيت به
 جو رولو ڪي دوي هستيالي ڊپر اهميت لري - يوه زما مور او دوييم
 گوهر - د دوي به حقله به دومره وٺيل ڪافي وٺي جي ڪه زما مور نه و -
 نو تايد جي جعفر نه نه وه او ڪه سعيد گوهر نه وه ، ٻولي نه شاپ
 جي سهيل نه ناسو سره مخاطب نه و -

د خپلي شاعري به حقله خه اووايم - رڌ منم جي تقيد نڪاران به زما د

شاعري ڪبي ۽ يو خاص موضوع خبره ڪوي - زه ۽ دڻه موضوع به حقله
پڻتو يوه ٽپه ليڪل غورم ۽

ميني دي داسي پائنه دار ٿر

به ميري پڻه نه ردم ، جي يار به ٿي پائنه سڀ

دا مينه ده جي مونڙ ته دومره حساسيت را بخڻي - دومره وائيم جي
مونڙ مينه عام ڪرو نو نفرت به له مينجه وڙي - يا به نه ۽ بارودو ضرور
وي نه ۽ اٿيم بمونو - نه به فوجونه وي او نه به يو لوي ملڪ ۽ ڦرو
ملڪ استحصال ڪوي ، هغه ۽ سعيد گوهر خبره ۽

خلوص عام ڪري ، سکون عام ڪري ، به ڪوٽلو انسان تک

ده به وينه جهان تک سور ، ڪري به مينه جهان تک

دلته ۽ خپلو يو ڄو ملڪرو ڏڪر نه ڪول يا ۽ هڻوي شڪريه نه ادا ڪول نه
صرف بي انصافي وي بلڪه بد ديانتِي به هم وي - زه ٿر ٽلهه ۽ سجھ
محترم رحمت شاه سائل او ۽ محترم ڊاڪٽر راج ولي شاه خٽڪ ڊبه مش
ڪوم - نه دي سره سره ۽ سائل صاحب به حقله دا اعتراف هم نوم چي
هڻوي شاعري زما ڊبره خوبه ده خدای شنه جي زما ڊبر خواهش و
هڻوي زما پدي مجموعي ڄه اوليڪي - هڻوي جي به ڄومره مينه زما
ڪتاب ليڪل ڪري دي دا زما ڊباره ۽ اعزاز خبره ده - ۽ ڪتاب به سڻو صفه
محيطه ۽ هڻوي دا ڊباجه زما ۽ ڙوند ڊبره لويه سرمايه ده - مختصراً
دومرد اووايم جي ڪه سائل صاحب به يو صفه صرف زما نوم ليڪل ۽ ۽
راستولي ٿي ۽ ۽ نو ما به هغه هم ۽ ٽول عمر ڊباره خوندي سائل ۽ ۽
ملڪرو ته به مڀ به ڊبر فخر ٺڪاره ڪول ۽ - دعوي ۽ ڊاڪٽر راج ولي خد
خٽڪ صاحب ۽ ڊاره هم زما ڀه ڙهه ڪبي ڊبر احترام ۽ ۽ او زه بي ڊب
مننه به دي وجه هم ڪوم جي هڻوي زما ۽ نه ليدو باوجود زما به ڪتاب
ڄه ليڪلو ڊباره وخت راواستو او به خپلو ڙرينو خيالانو ٿي زما دا ڪتاب سائت

ڪرو جي د لوڀو خلكو نخبه ده - زمونڀر تر ميخ دغه مينه هغه سرعاهه د
 جي مونڀر ليڪوالان ورياندي په لوي زره فخر ڪونه -
 د څو نزدو نورو ملڪرو مينه هم په دي ڪتاب ڪبي شامله ده ، په هغو
 ڪبي حاجي محمد يوسف خان ، افضل شوق ، محمود اياز ، ڊاڪٽر باقي درسي
 عبدالقدوس تيرين ، رازق فيصه او فاروق سرور په خصوصيت سره د ذر و
 دي ڪه دا اووايم جي د دوي په وجه ٺن دا ڪتاب ستاسو په لاسونو
 د ٿي . نو غلط به نه وڃي

د ڪتاب د سرياني د ٻاره د نور تمثيل حفضه او د بيڪ ٽائپل د ٻاره د نور
 اقبال د زرد له ڪوبي مينه نو

معلومه دي وي جي د قندهاري لهجي د ضروري لفظونو مساوي د تخليق
 پاڻي ڪبي وڙ ڪرمه شوي دي - البت دلته دا وضاحت ضروري ده جي په
 لهجي ڪبي زما (د "وفا" په وزن) عموما زما (د "ستا" په وزن) وٺيل ٿيڙي ، ا
 په دي مجموعه ڪبي اڪثر خاڻ همداسي متعمل د -

په آخر ڪبي ستاسو د دٿاڪانو په هيله دومره نور وايم جي زما لار ٿيڙي
 ٻيڙه ضروري ده خٽه د ڪتاب په حفضه جمله راهه ماتاه ضرور راواستوه

سترگه په

سهيل جعفر ڪه

٤ ستمبر ٢٠٠٣

په نوې پښتو ادب کېنې سهېل جمع

او د هغه فنې رڼکه

Pukhto.Net

هغه ورځ راند ملګري افضل شوق اووې - د اکبر سيال نه هې شمېر لاس
کړو ، د سهېل جعفر کتاب هې ستا په پښه پوسې کړو - هغه کتاب چا
کوي ، او د سريزه ليکلو د پاره ئې ستا سو انتخاب کړه د ه - په ر
کېنې هې وي بالله خبره - طبعي نازکي شوي دي - چرند دغله خوک دا شو
کد نه کړي .

پسره بابا به دانک ئې او .

ستا نه سريزه خانکه بل بابا نه خ .

کتاب چې راغ او هې سپردو ، نو د افضل شوق ، محترم ملګري سعيد نوم
او سهېل جعفر خپلونه پکېنې وو - د کتاب نوم ؤ "د ياد په چريزه

دياد په چريزه کېنې

سهېل جعفر

دلفظ باد سره ماته خپله د کونډې رومسۍ دوره را ياده شوه - کال مې ۱۹۰۰
 د هـ چې کوم کال به ؤ ، البته د بندي په اوچتري کسب کني چي په
 واقعه شوې وه - په دې کني مونږ داسي گيسر شوي وو ، چي عزرا نيا ، عبد
 السلام مو په خپل سر الوتج را الوتج ليدلج ؤ ، په دې دوره کني رما سره
 ملکري " محمد رازق ايډو کيټ " او " خبير افریدج " وو مونږ د سحر په حاد
 ماريتگر رسيدلي وو - محمد رازق د ډاکټر خالق زيار مشر ورور د هـ او غيږ
 چي مابه ورته د زرډ نه خبير اسناد وې ، واقعي يو استاد او د
 هيريدونکج شاعر

مونږ د خپلو بلونکيو نه لوط اختج ؤ چې مونږ نه نرلري لري گر جو او
 هغوي جار او نا چار وعده کري وه - چې مونږ اد کوي والو په ډنه
 کادي) په درته ولاړ وي چې جرته موزره غواړي ، تلج شي ؛ ولي هات
 چې زمونږ د قلم قبيلي خلک ، شاعران ، اديبان زمونږ د راتلو نه خبر شو ،
 خني بنوونديانو ته پته اولکېده - او خني زمونږ د بيور د شا او خوا ډاکټر
 وو ، دغو ټولو ملگرو زمونږ مخي نه دومره پروگرامونه کيښودل چي زمونږ
 زيارت ، روب او نورو علافو د ليدو هغه خواهي نې زمونږ ته اولورده - مونږ
 قبضله اوکړه چې دا پروگرامونه به اوکړو او که په نصب تبي مې وه
 دغه گرځېده به بيا او بيه

مونږ ته چې په دغه دوره کني کومه مينه د دغه خاني شاعرانو اديبانو ،
 طالب علمانو او هغو ډاکټرانو راکيږي وه - ماته د ټولو ملگرو نومونه ياد نه
 خو د دې ويري نه ئي نه راتقل کوم چې همي نه دچا نوم رانه پاته سي
 ولي د هغوي د ميني هغه نقضونه مو اوس هم په زرډ موجود دي - په د
 باغلو کني يو سرچ سهيل جعفر هم ؤ - چې مونږ ئي خاني نه غوښتي وو او
 مشاعره مو هم پکني ئري د

په دويمه دوره کني راسره ډاکټر اسرار ؤ - ملکري مو د نيري دوره د

نسبت ڪم ليدلي وو خو ملڪري درويش دراني را سره تر آخره جنب وړه د
 ما اورېدلی دي او خبره ده هم دعسي چې څوك هم د دي خاي نه کوه
 ته تل د نه نو هلته ئې په رېډيو او ټېلي وژن کښي خامخا څه پروگرام
 ته رابلل د نه خو لکه چې مونږ يا زيات گنهگار خلک وو او يا زياتو گنهگار
 خلکو په بلنه دغلته ئي وو - حال دا د نه چې مونږ ته چې کوم اطمینان
 هغه تراوسه موجود د نه ، د دعسي خبري ذکر کومه کيله نه ده - بله
 مونږ ته په خپل قسمت ناز د نه - مونږ ته د دغو ملگرو د مجبورو احسان
 پروښ هم و او نن هم - د کونډي د شاعرانو ادیبانو رول د پښتو ادب د پاره
 زما تر نظره تاريخي رول د نه - دغلته دوه پښتو عالمي کانفرنسونه سوي د
 زه دواړو له نه يم تلل - ځکه چې دومره لري تلل زما د وسه نه دي څه
 سو د هغوي د بي طرفه فيصلو اندازه د دي نه اولکوي چې دواړه ځله
 زه په ابواز دوتو هم نمانځله يم - د هغوي د پروگرامونو نه د راټولي سر
 شوو مقالو يو کتاب "وينا گانې" هم د چاپ په صورت کښي نن هم زما
 لائبريري کې موجود -
 اوس به راشو د غرض خبرو ته - زه د نشر ليکلو په قوانينو او لوازماتو
 پوهېږم - زه پدې هم نه پوهېږم چې زما سريزه به د سريزي روايت بو
 کوي هم که نه؟ بس په دي پوهېږم چې په کتاب سريزه ليکل د ئي شمير
 دنيا يو ژوند نه او مينه ناک روايت د نه ، ځني ډېرو ذمه دارو خلکو هم په د
 موضوع کېونه لکولي دي چې گنې څوک چې پخپل کتاب چا نه د سريزه
 ليکلو دعوت ورکوي ، نو دا گنې د هغه نه خپله ستاينه عواري خو زه خپله
 دي گپ نرديد کول يو خپله ادبي فريضه گنم زما ذاتي خيال دا د نه چې د
 شاعر چې د کتاب په وخت د چانه د سريزي موبښنه کوي نو دا په اص
 کښي ځان بل نه سپاري دا د يو مصنف حق جوړېږي چې هغه د بل نه خا
 واورې ، شمريف هم د هغه حق د نه ، يو دا چې ، لوي وي هغه خلد .

خپل خیال په خپل خان کېې بې نه ساتي او خپلې ټولنې ته یې د پېش کوي هڅه کوي . دغسې انسان که في الوقت وروکې فنکار هم وي - ولي هغه د نوي عمل يوه جذبه هم لري - دويم مصنف نه يوازې حان خپلې ټولنې ته د لوست د باره پېش کوي ولي بل ته د خان سپارلو جرأت هم کوي - او دا جذبه هم ثابتوي چې يو شاعر خپل انفراديت په خپل اجتماعيت کېې د ورکولو څومره توان او حوصله لري ؟ دسريزې مقاصد هم دا دي چې يو دالم پر ليکوال د لوستونکي او مصنف ترمنځه ضروري رابطه پيدا کړي - د يوه ادب دننه يې د هغه د نوو تجربو او نوو رجحاناتو سره اشنا کړي نوم يې زمونږ د نن دور ادبي ، ثقافتي ، روماني او روحاني ضرورتونه نه .

زه چې د پښتو د کلونو کلونو په زړه چاودون خواره فني تخليقات را په کرم او د پښتو ، مينې او ژوند سره د دوي وفا او فکري ليونتوب ته اوتورم ، د روح په سوې لوې دشمه کېې مې د پښتو ددې بې خيال د لويې هسې سر سايه سايه ، او سوري سوري او غوربوري - او د روح او وجدان په ورنوگانه کېې مې د يوې غمزي سندرې هسې او غمزي ...

د مينې يو ټولگه عالم -

د بېلتانه سره د شام پوري فوجه

خو د مينې او ژوند ، شعر او تصوير د روزنې او يالني سره وابسته دغه " ټولگه عالم " په لرو کېې څومره ډېر د - څومره قوي ، مني او د نوي او حوصلې نه ډک "عالم" د - او څومره ژوند زېرونکې او بيدارونکې "عالم" د - يو يو چې په کومه لار ځي - په کوم لور ځي نو د "اندېش" په فورم کېې

وي مې چې هر خوانه دې کانه اون -

وي ونيل چې ما د ښکلا کر سو -

د مينې او ښکلا د تخمونو دغه کروندگر ، د ژوند او وفا دغه لېوني وابسته

څنگه څنگه د زرگونو او لکونو کلونو دغه فطري فني امانت د خپلو سترگو په ک
کني ساتي او په څومره فني کړاو او د فن په تازکو گونو د دغې مېنې د نصو
سر څه کوي او د دغه تصوير د موباتي له څنگه څنگه رنگونه ، گلونه ، سپرې
او نماشي پېدا کوي او څومره څومره خلک ورسره اشنا بو .

نه وئيل کېدو داسې تحرير و د سهيل سر

څنگه و کاغذ څنگه سپاهي باندې ليکنې

حقيقت دا د ه چې زمونږ د لوستونکو مثال د هغه نماشگر د ه چې د گر
حسن خو ليدل شي خود گل په زړه چاودون نه د ه ب

مونږ که د انسان په ژوند ژواک او د مېنې په تاريخ نظر واچوو نو خپل د زرگونو

لکونو کلونو تاريخ به راته د خپلو محرومښو او غمزنو ساندو تاريخ ښکاره شي

يو مفکر وائي چې مونږ له څنگلي انسان نه به وحشي ونيلو کېي له احنا

په کار د ه چې مونږ د دغه وحشي نه ډېر څه زده کړي دي - مونږ له د خپل

سکولونو ، کالجونو ، لائبرېريو ، اليکټرانټ او برني سيډيا او تهذيب او تمد

په شا يې حسابه قتل کاځونه هم هېرول نه دي په کار - په دغو قتل کاځو

کني نن هم مونږ لکيا يو خپلي قرباني او په لحظه لحظه قتلونه شريکوؤ . او

شريکو جذبو د اظهار د پاره د يوې فني لاري لاروي هم يو - زمونږ د يو

نصيونه ئي په داسې کاغذ او داسې سپاهي ليکلي دي - جي وئيل ئيرى ، ن

يعني څوک ئي لوستلې نه شي - او يا مونږ تری ناخبره بو - ما به د موربه په

خبره اورېد ، چې خداي خبر دغه خبره به زړه څومره وي چې بچي بد

شي نو مور او پلار ئي د تقدير نه نه وي خبر چې ده ته ئي په تقدير کېي

ليکلي دي ؟ - خو دغه تر پاره او د هغې هو بهو مطلب زمونږ د دى دور

شاعر څنگه به فني جامو بڼاسته کړه او څومره ئي لازواله کړه د ه - شاع

سوال اېنود د ه بايد چې مونږ پرې فکر او کړو چې دا چې مونږ د پير

پير پوراسي په دې عقیده بو چې کني زمونږ نصيونه داسې ليکلي شوي دي

لوسٽل کيڙي نه - خو گھني دا حقيقت د ځ . که داسي نه ده نو بايد چي مون
 ټول سترگي پيدا کړو او دغه نه لوسته کېدونکي تحریرونه او وايو مونيږ د ځنگه
 انسان ته هم دغه مسئله پېښه وه چي هغه به اتر ځ شو - يو د غره مېوه دانه به
 پيدا کوله او هغه ټي خوږه - خو په دغه دانه به هيڅ تحریر نه ؤ - نه به لوسته
 کېده . او اکثر به ټي داسي زهرجنه مېوه او خوږه - چي د ځ به ټي هر ټرو ته
 دغه مرگ ده له داسي سترگي ورکړي - چي دغه نه لوستونکي تحریرونه به
 اولوستل - او ټن چي دا مونږ کومې سترگي لرو دا هم هغه سترگي دي - مونږ
 چي ماته د خپل مرگ په بدل دغه وحشي او ځنگلي انسان راکړي دي - نو
 ټن زما يو شاعر د خپل نصيب د تحریر د نه وټيل کېدو خبره تر ما را رسوي ، نه
 دي مطلب دا نه دي چي پوه نه د ځ د هغه د نصيب تحریر نه وټيل کيږي بلکې
 دا وټيل غواړي چي دغه کاغذ څه د ځ ؟ ځنگه د ځ ؟ سپاهي څه ده ؟ ځنگه ده
 آيا دا مونږ نه شو معلومو نه .

”راځئ چي د تندو دغه سپېره ليکلي وړان کړو“

هم دا د ژوند ، جذبو او فن لوبه ده - هم دغسي گرميږي ، هم دغسي بوديږي
 او توده به سائل غواړي مونږ ته يو فنکار څه راکوي ؟ څه چي راکوو ،
 مونږ پرې هغه څه نه شو اخستو نو دا به داسي وي لکه چي جا وټير
 دي .

مینه دي سيند رانه بهيږي

مینه پاره ! زه د تندې يکني مږم

بايد چي مونږ د خپلو فن پارو رنگونه محسوس کړو ، بايد چي مونږ د خپل
 تصويرونو ريانگاني سترگو ته کړو ، که زمونږ احساسات مړه دي سترگي مو ليدل
 شي کول نو راځئ چي احساساتو له ژوند اوکتبو او سترگو له نه .
 تر گل نازکه او تر سوات زياته حسيه څپه ،
 خدايه ا د زړه تبارو نه را يو ماه جينه څپه .

ما چي د سهيل جعفر دا شعر ولوستو نو د ده د دعا د ارمان په اښاد
 مي د خپلو ټولو پښتو د بي وسو ارمانونو مخونه اوليده . او ورسره ورس
 مي د سوات ښکلا گانو ته هم نظر لار ، په گلديرو پرېونو د غرونو
 واوريږي خوگو تاؤ را تاؤ شو . د مالاکند نه اخوا د طوضکان په
 اودرېدو دسيند په دواړو غاړو د " بدها " (سدهارته) د پروکارانم
 کنديرو ، وړانو شوؤ سنجوگانو والوتو راوالوتو — د زړه نه مي ، د خپل
 محنت نه د راټول کړي شوي تاريخ د ويجاري او سوزېدو ، وړانېدو نو د
 اووتو . وږي دوباره مي دغه درد ، دغه سوخ ، دغه خوږ ، دغه برک
 سوات په واړو کښي په راټوکېدلو گلونو کوشير او پيوند کړو او د جان
 مي اوږي د دې خاورو ، په غرونو ، په چينو ، او هوا گانو کښي د مسخاي
 خوښه توان پت ده ؟ د سهيل جعفر دغه يو شعر ماته د خپل خوږ وصال
 برخه حواله کړه او زه ئي دغه برخي ته او سپارلم او تصوراي طور ئي
 دغه يو برخه دنبا يا وطن تاؤ راټاو کړم . نور مي هم ډېر څه اوليدل ، د
 مي حسن اوليدو ، مينه مي اوليده او د ژوند نورې ډېرې نمانځي مي
 اوليدې . د بريکوټ سره نژدې مي هغه کلي هم اوليدو . نوم چي
 " بدها " دور نه هم ډېر مخکښي د " بازيره " په نوم آباد ؤ . او اوس
 کنديره په شکل کښي راکښته شوخ ده . د بريکوټ سره نژدې مي د " بدها
 هغه غټه مجسمه هم اوليده . کومه چي په يو لوي کمر کښي جوړه ده
 زمونږ لېونو ماته کړي ده . مرغزار ته لازم ، د مليم جبي به لاره د " بدها
 هغه غټه مجسمه مي هم د لري سرک نه اوليده کومه چي په يو پورتي
 کښي په داسي خاي کښي جوړه ده چي نه ورته د مت غرگه وړي او نه
 ورختو څه لار شته ، نو لا جوړه پاته ده مليم جبي نه لارم . مادم مي اوليده
 په کالام کښي او گوجېدم . د خوشحال د نوم دغه اورېدلي شعر به . هم د

شو

چي د سوات مرغه زرښ نې په نظر

د خټک نيزي چغه کره فټر

او د سوات د يو کلي د يو ماشوم شاعر دې شعر مې هم په زړه حتمي
او کړي چې واړه

زۀ کلي وال وم د غزل په مطلب خه پوهېد

سوات او حانا دوه بڼاسته وو چې شاعرني

په هم دې سوات کښې يو ځل مشاعره وه دغې مشاعرې ته ډېر گڼ واړه
راغونډ شوی وو . او ډېر په حاسي نظر به نې مونږ ته کاته ، ما يو ملنډه
ته غلې شان اووې . په دې ورو کښې به څومره شاعران وي . چې اوس نې مونږ
نه پېژنو . کله چې ما ددغه ماشوم شاعر دغه شعر واوږېدو نو دده دليدو شو
مې پېدا شو . په بڼه شعر کښې د ابلاغ څومره لوي زور وي . او خبله يو سدا
مې هم په زړه توه چې دغه تصور ما د خپلې يوې ډېرې زړې " دره
لريزي " نه اخست .

نرگس ليکنه خط ستا په نامه گل فاشي قات

گلونه به په توره خپله سپرم سوات ته ، ات

نو که سهيل جعفر د گل نه نازکه او د سوات نه حسيه څېره ټوټې ده
مونږ ته نې د " درخو " نوع تصور هم رايخبله دے . سهيل جعفر په د
نظم کښې وائي چې " ماته به داد راکو ۵

واورئ اے بنگلو خټک

د خوشحالی په بسو رنگونو بڼاسته مخوند

ستا سو په ميان کښې څنگه بنگارمه

بي رنگ ، د وچو زېرو يانو په سار

منم ، بد به بنگار

خو بڼاسته مخوند

واورى چې څنگه تېروم وخته ،
 له توري شپې نه تر سهاره پورې
 بيا له سهار نه تر ماښامه پورې ،
 څومره لمبې ، د دوزخونو په شا ،
 زما به وجود بېرېږي
 لامده خواږه په اوښه .

هر يو ماښام ، تر حلقه زده بېرو
 په داسې حال کې به څوڅو ژوند تېروم .
 اوس په رنگيڅ کې ژوندی بنگلو خهره
 اوس په خدا باندې مېرو ، په بنادى بنادو خلگد
 ماته به داد راکو-
 په څومره صبر
 په هست
 په حوصله بنگلوگد
 ستاسو په ميان کې زده مې
 ژوند مې ، ژوند بېرو-
 بې خونده ، ژوند بېرو-

که سهيل جعفر د داد جوگه وي نو راځئ چې شومښ او نه کرو او دا
 ورکړو - په اصل کې د حسن ، مېنى او فن د دنياگانو دود اودستور د
 عجيبه د . دننه د فن کار مثال د ډيوې د . چې پخپله خو سوحى
 نوروته رڼا ورکوي - چرته چې مينه کوي هلته داد نه مومي ، او چرته
 د فن مجسمې تراشي هلته بې قدرې ډيره وي - ما مخکې به خپلو ابتداى
 خبرو کې ونيلى وو چې مين او لېونى فنکاران د انسانانو د زرگونو او لكونو

کلونو او ٻيرو ۽ ميني د ژوند هغه وارتان دي جي دغه اعانتونه به چڊ
 سترگو او سڄو کڻي پالي - به خپلو نوو فن پارو کڻي ني ناڙي کوي او سنگ
 کري ني خپلو راتلونکو نسلونو ته سپاري - دغه نه ختميدونکي سلسله راه
 ده او هم دغسي به تر قيامته روانه وي - به دي کڻي شانه پو راز به
 حڪمت هم پت د ڇي که پو تخليق کار او نه سڄي سو پوه سوئي فن به
 به وجود کڻي ڇٽڪه راتل ٿي

کاله د سرونه هله جور ٿي

جي به اور ويلي شي بيا اوخوري هزاره

او رحمان بابا وائي ٿي

دا مثل د ڇي د درده زبهر که جيڙ

کسي ڇه وو د رحمان د شاعر

د فن دنيا د ٽول او تلو ، اختو او خرڇولو دنيا نه وي - زه د بهيل جسم
 کتاب د اختو سفارش نه ڪوم ، نه خو هغه د ڪوم مال خرڇونڪه د ڇه اه
 زه د سوداگر او مالڪ تر منجه ڊٽالٿ ڪردار ادا ڪوم - دا د سود ، زبان او
 پيسو بازار نه د ڇه - دا د خوبونو ، خيالونو ، رنگونو ، کلونو او خالونو بازاره
 دي جي سوداگاري پکڻي د رزونو ، سرونو ، جذبو ، احساس او وجدان
 بدل ممڪني دي - به دي بازارونو او دي دنياکانو کڻي ستي ، هم ممڪني ٿي
 خو خرمستي پکڻي نه ڪيري - خو فن او شاعري جي مونڙي دي ٻيرو پير
 راسي به خپله جادوگره غير کڻي اخستي بو - دا ڇه خير د ڇه ؟ نو دا بو
 مادي وجود نه لري ، دا د درد او درد د کيفيت نه پيدا ٿو ڇه هغه بصو

د ڇي زمونڙ خيال او فڪر نه نوي نوي دنيا کاني ٿي

شاعري ڇه ده ؟ دا د اوبڪي د اظهار پوه داسي ذريعه ده جي خان له
 فني وجود خوش ڪري د ڇه او د شاعر نه د خپل وجود د فني رسوني غرضه
 ڪو

شاعري د سپرلي د گلونو او رنگونو د يو داسي څپي نوم ده چې د احساس په باريکه ورشو د برهرونو، د گلونو غبري، فکر و نظر ته اوږوروي. او پرې د خوشبو يو لمبه لسه سالو خور کړي، او د نماشکير ټول کښتونه، او د وجدان ټول علامتونه د فطرت د شرابو په نشو کښي اولسوي او روحاني طور يې سېراب کړي.

شاعري د ژوند ژواک او مينې د علامتونو يو داسي صنم خانه ده چې د زه او حالانو ته مرور نماشکير مينې د مېي د کور کلي نه لري د هجران او فراق په اور سوچه لوج ناست وي، فکر کوي او ناڅاپه ورته لکه چې څر جانان په دوو گوتو په مخ وړه غوندي تنوره ورکړي، او د ده دننه په سوو په زرگونو مرور حقائق يو بل ته ورغاړه وزي او د يې هم د دې ځای نه مينه سر دوباره شروع کړي.

که خبر نه ئي خان خبر ته په زه
خوبونه نور او سېبړونه نور نه

شاعري د تخليقي مېي د يوې داسي فن پارې نوم ده چې مونږ مابوسه نه ورکوي - او د ژوند د نوې شعور رڼا ته مو سپارد.

شاعري د رښتياوو په خوراک پانډلي هغه سندرېزه اعلان نامه ده چې د هر چا په غور کښي لکه د رښتياوو خوره خوره غوږېدلې ده، هر څو لکه د رښتياوو د خوړو سره اشنا کړه ده - هر څو لکه د وهم د کندی نه را پورته کړه ده - د رښتياوو د سپړلونه جوړه بوه لويه دنيا ئي ورته سپاري ده.

دغه حقيقتونه، صداقتونه، او تصويرونه لکه د هر حقيقي فنکار تخليق کار - د سهيل جعفر په شاعري کښي هم مونږ محسوسه شو - دا د

بنکاري چې سهيل جعفر په هم دې فني لار کښي ډېر مزل لري ده - د لوستو لوستېدلي توغېدلي ده - شايد د نن باخبره انسان هم نه ده خبر، چې

انسان د وجود دننه د زرگونو او لکونو په تعداد کښي څومره وړه واره رڼه

او رښې دي - دغه هر څه ، څه څه کار کوي څنگه څنگه نې کوي او د
 څه څه وخت او حالاتو کښې نې کوي - د خارج پرې څه اثر کيږي . او د
 اندرون کښې د کومو کومو محسوساتو او کيفيتونو نه تضادات پېدا کيږي .
 تضادات کله ، څنگه او ولې وحدت پېدا کوي - او د وحدت په نتيجه کې
 ددغه هر څه شريک عمل نه کوم مسرت او خوشحالي حاصلېږي - او د
 خوشحالي د يو سړي په ذات کې محدوده پاته کيږي او که نه - د
 انسان څوک فنکار هم کېدای شي - دغه هرڅه نه يو صورت ، يو شکل ، او يو
 تصوير هم ورکولای شي او که يو صورت - يو شکل او تصوير هم پېدا کولای شي -
 نو دغه تصوير د دې جوگه وي او که نه چې مونږ هم يکښې شريک نره .
 هم د دې قسم سوالونو پېدا کېدو نه پس چې کله مونږ د ملگري سېهر
 جعفر اينيې مخ ته کړو ، نوزه کېم چې دغه اينيې دومره ښکلې ، رښې ،
 روښانه دي چې زمونږ هر پېدا کړه شوې سوال ته ځواب وائي - په رښه
 سترگو ، په خدا خدا راځي چې هم دلته د سهيل د فن يوه آينه محتا
 کړو چې وا -

يا کلاب يم يا خوشبو يم ، يا سپوږمې يم يا دږم يم

څومره ډېر خوبونه وينم د رنگونو په محلت کې

دا شعر د فن د لحاظ يوه داسې سحرگړه نماشه ده چې کله ورته مونږ
 گورو نو فنکار ترې هم د منځه اوځي مونږ پخپله کله کلاب کړيم ، کله
 خوشبو ، کله سپوږمې ، او کله رښا ، ځکه چې مونږ پخپله هم ټول عم
 رنگونو په محلت کې خوبونه ليدلي دي .

ولې مونږ که د دې شعر د معنوي ښکلا وسعت سپرل غواړو - نو داسې
 اووايو چې مونږ د زرگونو لکونو کالو د تحقيق او تجسس ډبوي په لاس د ژبه
 دهر ټوکيدلې ارمان سر کولو د پاره په څومره شاړو شديارو گرځېدلي په -
 ټولې کړې کامراني - مو خپلو راتلونکو نسلونو ته سپارلي دي او دخپلو ناکه

نه مو نوري رهاگاني بلي ڪري دي يوازي مونڙ نه زمونڙ پلرونو نيدونو
 د رنگونو په ڪلبي محلت ڪنبي ڊپر ڊپر خوبونه ليدلي دي - دغه خوبونه
 شهل بدل هم وو ، ولي په خوبونو ليدلو ڪنبي چي کوم ژوند وي دغه
 هر ڇو شهل والي هم لري - چي ڪله د فن په جامو ڪنبي او نئيني ني
 باريڪي هم پيدا ڪري - او حسن هم - ولي زمونڙ فنڪار چي د يو روزي بهند
 او تمدن د زماني فنڪار د ڪه ڪه دا شعور هم لري چي ڪه د هنه د جوڙ
 ارمان شهل د ڪه نو بنائست او باريڪي پڪتي ڇنگه پيدا ڪيد ڪي شي اه
 تريخ د ڪه نو خوب د ڪه ڇنگه شي ؟ د پنتو يوه تاريخي تپه ده چي وان

د امبيلي به ڪاميلو

غازبان وراسته شو ، د لونگو بوي نري

دا قاعده ده چي مري ورستيري نو بدبوني پيدا ڪوي خو زمونڙ فنڪارو خوند
 ميانديو چي خپل دغه غازبان تصور ڪري دي نو دومره ئي نازوي چي مونڙ
 ئي د لونگو به خوشبوني ڪنبي نئيني راسپاري او ڪه ڪه نو د سهيل جعف
 رنگونو په محلت ڪنبي خوبونه داسي رانه ، موسي او حسين ڪاري چي
 خوب ليدونڪي ته خان ڪله ڪلاب ڪله خوشو ڪله سورمي او ڪله رها لپه
 شي - او دغه تصور چونڪه هسي خبري نه دي دا په بوفني وجود ڪنبي تر مو
 را رسي او مونڙه ئي داسي قبلو لکه چي زمونڙ وجود بکني ورتي نا ده
 تصور زمونڙ د جذبو او ڪهيتونو د وجود برخه شي - دي ته مونڙ زور او جبر
 ويندي شو او د انديش په قول به ئي نور وضاحت داسي اوسر

چپ شه ستا بنائست خود زور ڪن

ڊپر ڪه مي تري خان سانه خوٽر

ملگره جعفر يو بل شعر وان

ياره نه پلونه ستان پتو او نه غيار پانه

زما په برخه اوبڪي اوبڪي انتظار پانه

د شعر فني رغونه او د لفظونو تړون چې څومره غنائيت په شعر كې پد كېږدې - هغه د دې په معنا د پوهې نه بېر هم مونږ د جان سره تڅو شي - ولې كله چې مونږ د معنا د لحاظه د دواړو مصرعو تعلق ته نورو نه د ذهن كښې يوه خلا غوندي هم محسوس كېږي - هغه دا چې فنكار په رومي مصرعه كښې د كلت يقين سره وائي چې نه دې رانه پلونه پاني دي نه پښو كرزونه خو په دويمه مصرعه كښې بيا هم د انتظار خبره كوي او اوسكې اوسكې انتظار خبره - نو سوال دا دې چې نه د رومي مصرعه د دغه يقين موجود دې نو بيا اوسكې اوسكې انتظار د څه ؟ ما دا خبره دا وركړه چې كېدلې شي د چا لوستونكې په ذهن كښې دغه سوال پيدا كې ولې بيا هم لكه ښه شعر چې په سړي خپلې ټولې معني نه ظاهر وي ، د دې د مينې فلسفه هم ده چې لوستنې خو شي خو كوم متعلق نه لري يعنې دغلت په هېرولو د هېرولو يقين ممكن نه وي يا به داسې اووايو چې لكه د شعر مينه او حسن هم په سړي خپلې ټولې معني نه ظاهر وي ځكه نو اوسكې اوسكې انتظار كښې چې كوم تاوده نغښتي دي هغه دا دي اوسكې اوسكې يا د اوسكو په تسلسل كښې انتظار ، د ماپوسې نخښه نه ده ، بلكه د دغې ژوند نه را جمع كړې شوې هغه سرمايه ده چې مونږ نه پكې مشرقي مينې ابديت په نظر راځي - مونږ د دغې مينې ژوند ته د وفا يانه نوم هم وركول شو ، چې د يو دغې يقين نه بس هم اوسكې اوسكې انتظار ، كېف او سرور د يوه بله هم ساتي او شعر يوازې د تخليق كار د خپل زړه د ذهن يا داخل ترجمان نه وي بلكه زمونږ د ټولو جديدي پدې معنا شريكې وي ځكه نو زمونږ د ټولو په ژوند كښې او بيا په شعر و فن كښې لفظ " ياد " يو خپل ضرورت او اهميت شته - د " ياد " دغه دنيا څومره رموز په ژوند او مينې په دود دستور خوره ده او مونږ څنگه په دغه دنيا كښې په مينه منډه كړو خو ؟ دا فن هم دې او د فن كمال هم چې كومه فن پاره مونږ

تخليق کوو هغه مونږ پوهولس هم شي، هغه مونږ زړولس هم شي هغه مونږ سوځولس هم شي. - دا د فن سره زمونږ فطري مينه ده او دا زمونږ د فنرد ميني سره د فن اخلاص.!

دا روايتي خبرې دي چې اووايم چې سهيل جعفر نظم هم ليکي او غزل هم، که دانه لېکي نو څه به ليکي؟ البته دا به اووايم چې سهيل جعفر نظم ليکله او که غزل، ښه ئې ليکله د ه د ښه نه زما مطلب دا د ه چې مېرمنه ځاځې ئې نه دي رابنکلي هر څه ئې لکه د ائينو رانه پېش کېږي ده، خد ورسره اختلاف هم په اسانه کېد ه ئې او د خوښي اختيار هم.

مونږ هغه خلک يو چې مرو د ژوند په هره لحظه

زمونږ د پاره به نوڅه وي د اجل سينه

شاعر ونيله شو چې "زه هغه سرح يم چې د ژوند په هره لحظه مرم او زما د پاره به داخل حيثت څه وي" خو هغه هم د هغه يو "ټوټکي عاز" پته لگول شي "زه" به مونږ بدلوي او د مونږ نه مطلب د هغه د ټولنې هغه حساس خلک دي چې وري وري خبرې او اشارې هم مناسکول شي. - دا خد، مونږ نه دا هم باني چې يو فنکار چې د تخليق په وخت کله د خپلې فن پاره سرسپه کوي - نو خان څنگه د خپلې ټولنې د نورو خلکو سره تړي. او په دغسې فن پاره، څنگه د خپل اظهار په وخت، نور خلک په خپل خان راشریکوي. - په دغسې آئينو کېني د بازارونو سوداگران خپل مخونه نه ليدل. - دا د زړونو د دولت سوداگانې وي او هم د زړونو خاوندان وي چې

لحظه لحظه کېني مړه کېد ه شي - په يو بل شعر کېني وايي :-

ايره وجود مې اور، لومې، يا و هوا ته سپارم

خدا ئې خو و تا ته وسپارم، ته مې چاته سپاره

سهيل جعفر په ځنې ځنې شعرونو کېني دومره فني ژوند وراچول د ه م، مونږ د خانو سره بوسي او يو داسې سوال نه مو او سپاري چې مونږ نه

جواب نه هم شو پيدا کول خو دغه شعر زمونږ تنده ماته کړي او مونږ
سېراب کړي او شايد د شعر اولنۍ وظيفه هم دا ده چې هغه مونږ ناخپل
را اوهم لږزوي او يو پټر کيفه اطمینان ته مو هم اوسپاري.

هغه وجود چې د چاغم ايره کړه د هغه واپس اور نه ، لوگي ته يا هماغه
د سپارلو په وخت يو دغسې سوال راپورته کول چې زه خو خداي! تا
سپارلې ومه ، نو دا ته مې چا ته بېاري ؟ عين په دغسې وخت کې او د
منظر کې يو تخليقي قوت او توان هم غواړي . د فنې مهارت ضرورت
لري او د دغسې غمژن منظر پيدا کولو فنکارانه صلاحيت هم . په يو
شعر کې واغـ

زه پخپل کور يم که د باندې که تر خاورو لاند:

په دغه ښار کې د خپل وړک وجود مزار غوايه .

د مرگه پس د مزار خواهش په ظاهري معنو کې چې که هر څو يو خواخوږ
ښکاري . خو په باطن کې د مزارو د مېلې ، يا ورنه د خلکو تک راتگ د ژوند
د علامت نخبې وي . گویا په څه بانه هم د ژوند مېلې سرقرار ساتل ، موند
دا خيال هم رابخښي چې يو فنکار چې د مرگه پس هم څه غواړي نو د ژوند
مېلې او د ژوند سره مينه غواړي . او د دې شعر معنوي وجود موندنه د
خيال هم راکوي چې زمونږ اجتماعي وجود د څومره زمانو نه وړک د . -
کله په دغه وجود د سړي شک هم پيدا شي چې دغه وجود چرته موجه
هم د هغه او که نه . ولې د دغې شک او گمان دغه مرحله سندرې کول يا نصو
کول او ورنه بو تل پاتې وجود وړکول چې هغه دې د يو سواليه نشان غوښته
تل تر تله هر چانه ته مخامخ وي او د تل د پاره دې ترې د خپل وړک وجه
د پيدا کېدو د پاره معني اخلي دغسې تصوير جوړول د يو کمزوري فنکار که
نه . -

مونږ چې کله خپلو پښتو شاعرانو ته نظر واچوو نو په دې حواله راته څه

خان، خيله ٺوتنه ڊبره خوش بخڻه او غني بسڪاره شي جي مونڊ دلته نه
 د سهيل جعفر غونڊي ڏوسره ڊبر فنڪار ان لرو. جي دعويٰ مرحلي هم
 کول شي جي مونڊ نه دخيل وجود د بيا پيدا کولو احساس راكوي -
 سهيل جعفر ته داسي داد ورکول غوازم لکه هغه جي به خيل يو ورو
 ”ياد“ نظم کڻي د شبنم هسي ٺوله شپه وريدي -

غوتيه، د نا.

په نيمه شپه جي ڪل

گل شي ياد

زماله سترگو شبنم اوري

تر سحاره پوري

ننه به وڃي به دي سربرزه نما مضمون کڻي ما به آزاد نظم هم
 خبره کول شوح. بس دومره عرض به اوڪرم جي آزاد نظم د يو ضرورت
 مخه مونڊ ته جي کوم رعايت راڪريدي. مونڊ بايد جي د هني د ”ل“
 جوڙيت خيال اوسانو، نه جي هسي به يوه اوڙده خبره کڻي دخيني خوب
 په ڇاڻي کڙيني اوباسو او ٻڪي سره هسي ٻيل ٻيل ڪرو - د مثال به خوب
 سهيل جعفر دغه وروڪي نظم جي ما را نقل ڪرو او هغه ته مڀ د هني د مڀ
 په رڻا کڻي د داد ورکولو ڪوشش اوڪرو - دغه نظم د معنيٰ د لحاظه ڊي
 دروند او غني نظم د ڇو د جوڙيت د لحاظه ڪه مونڊ د دغي نظم د ليکڪ
 ستايل داسي تر

غوتيه، د ياد په نيمه شپه جي ڪله گل شي ياد

زماله سترگو شبنم اوري تر سحاره پوري

نو دا بو آسان شعر د ڇو او ڪه صرف د يو شعر په نوم هم او ليکڪ شي
 خپله معنا نه بدلوي مونڊ جي ڪله آزاد نظم ليکو نو بايد جي به دق عو
 اوڪرو جي ڪه يو لفظ، بل لفظ په هم هغه ”ل“ کڻي به يوه مصرعه ٿي

خاندان شي ، نو مونږ ته دا رعایت ښه چې يوه مصرعه دې د بلي نه ښه شي ، نو بايد چې هغه ټکني ځاي کړو چې لوستونکي هم نه محسوسوي . شاعر خو مانه هې يوه جوړه مصرعه دوه ټوټې کړې ده - د مثال په صو د اردو نظم :-

وه ايک ټوټه

جو راسته مين يزا هوا د

جس محبت ترانس د

نو صنم د

جس عقيدت سنوار د

نو خدا د

دا هم دغه هومره ورړوکي نظم د ح خو مونږ که دا ټولي په يوه اوږد مصرعه کښي ښو نو د آخري لفظ " له " مونږ ته دا ښاني چې دا يو ځانگړي کول به مناسب نه وي نو بايد چې ددې خيال او ساتنه :-

د سهيل جعفر په دې مجموعه کښي ډېر ټکلي او په ټول پوره نظمونه موجود دي او ټول په ټوله د لوستو دې د مثال په طور تاسو دده " خدا " نظم اوگورئ نو هر هره وره او لويه مصرعه به درته پوره ښکاره شي . دغې ټول نظمونه دي بيا په نظمونو کښي يوه داسې خبره هم ټي کومه چې د يوې فن پاري د پاره د روح او ژوند مثال لري .

په دې کتاب کښي به چرته چرته داسې شعرونه هم راغلي وي چې نه په ذهن به لري دزانه لگېدلې وي خو دا د شعر د کمي يا فني کمزورۍ وجه نه ده . دا د لب و لهجې د نا اشنالۍ خبره ده زمونږ او دوي ت منځه دا مسئلې موجودې ضرور دي . ځکه چې يو لفظ چې پخپله به شعر ښه يو کردار هم ادا کوي - هغه د خپلې معنی سره سره خپل يو منتښ پي منظر ، خپل خوي بوي ، خپل کړه وړه او خپل رنگ هم لري .

نو مونږ چې کله دغه لفظ د خپلو ټولو معنو سره محسوس نه کړو . . .
 لږ غونډې درانه مو په احساساتو اچوي - خو اوس لکه چې دغه مشهور
 زمونږ نه کميږي - اوس دليک او شعر و ادب په ذريعه مونږ يو بل . . .
 دومره رانزدې کيږو چې صبا به انشاءالله په يو بل کبې هيڅ نا اشناي . . .
 محسوس کوو زما ددې آخري خبرو سره د ليکوال يا نورو ملگرو افتخار
 ضروري نه . . .

د داد نه پس که سهېل جعفر ته دعا کول ضروري گڼم - نو دابه يوازې
 ده ته نه بلکه د کوټې ، زيارت ، روبا او نورو پښتنو علافو ټولو زرو
 نوو ليکونکو نه کوم چې د دغې خايونو ټول ليکوال د قدر وړ دي او . . .
 نن وخت کبې چې د دغې خاي د ليکوالو کومه د قدر وړ برخه ده ،
 څومره ډمه دارانه او تاريخي رول لوبوي او زمونږ د ټولو دياره چې حومس
 د ډاډ کيږي سبب کيږي ، زه مې د ډېر اخلاص سره غواړي چې د رحمان
 بابا په قول او وایم . . .

چې کشور د افغانانو معطر کړي .

د هر بيت معرعه مې زلفي د خوبان کړي .

د رحمان بابا دغه شعر چې مونږ ټولو يوه دعا گڼلې ده او تل به
 د دعا په طور د خپل فن د روزنې په وخت د خان د باره رابلو - او خپل
 روح ته به ترې خوشبو غواړو - په دغه شعر کبې اصلي خبره رحمان بابا
 دا کړې ده چې ما د خپل هر بيت نه د خوبانو زلفي جوړې کړي پس
 دومره او دغسې فني رنگ مې ورکړو ، د دې د باره چې د افغانانو ولس
 معطر کړي نو بايد چې زمونږ نوې ليکونکي خپله شاعري دعې جوړ
 کړي - ځکه چې زمونږ وطن او اجتماعي وجود ته لا د دغسې فن پور
 ضرورت . . .

او دويمه دعا به زه د ملگري سهېل جعفر د دې شعر نه واخلم . . .

سبزہ د زهکي ده بکلا دعا کوم سبزہ .

د بار رخار دې وي هميش په شنو خالونو آه

غوارم چې هم دعسی خیال د هر پښتون شاعر د فکر و نظر نه اوریدو

چې زمونږ د فکر و فن لارې آبادې وي او زمونږ اجتماعي ژوند هم د سر

د سپرلو په گلونو سمور وډ .

په درناوې

رحمت شاه سائر

ورقبر - ملاکنډ ايجنسۍ

۲۰۰۲ - ۹ - ۹

Pukhto.Net

پښتو

يو سرسري نثر

Pukhto Net

”د یاد په جزیره کې“ د ښاغلي سهیل جعفر د شعرونو یو مجموعه ده. په دې کې اکثر غزلونه، څه شمېر نظمونه او یو څو نظمې دي. ښاغلي سهیل شاعرانه طبع غزل ته ډېره موزونه ده. ددې مجموعه اشعارو ځینې د هنه د شاعرانه قدرت اندازه کيږي. که هر څو خواږه زلمه دے. خو فکرو فن یې ډېر سنجیده دے. د خیال و فکر د آ یو تر انداز د پښتو د شاعري د تخیل او فکر نوې نوې دروازي برانځي. له ډېر وخته راسې په پښتو کې شاعري کيږي. او ډېره زیاته کيږي. پښتو غزل د کلاسیکي دور نه پس د جدیدیت یو نوے رنگ به شلمه صنی تېپ واخستو. په جدید غزل کې هم د فکر و فن ډېرې نوې او سپېڅلې بجرې وشوې. ولې بیا هم د ستر حمزه شینواری د غزل نه وروستو د جدید

خه ډېر نوح رنگ راښکاره نشو - د نظرياتي مکتب ترقي پسندو شاعرانو پښتو د غزل لمنه کښې د روزگار د کشائش د ترخو نه راوتی د احساس او احساس محرومی. خواره گڼد کړل - خو دغه انداز هم د جدیدیت په دور کښې ډېر په نندی خپل مزل تر سره کړو - او د پسته شاعرانو په باب نقدانودا راښي ولرله چې د پښتو په شعر او شاعری کښې د جدیدیت د دور غني دور نه پس خه نوح خیال یا تصور مخې نه رانغ او شاعری د صد نه علاوه د خیال و فکر په باب له هم یو مسلسل تکرار وگرځېدو - په نوي دور کښې سېوا له یو څو استادانو شاعرانو بل داسې شاعر په گرانه په نقد راځي چې د شعر مضمون نې د تکرار صورت نه لري - ځینې نقادانو په نوي شاعرانو کښې د جدیدیت نه مابعد جدیدیت Post Modernism د لورې د نلو نخښې او هڅې هم وځیرلې - ولې دا یو منظم او مربوطه تجربه نه ښکاره.

حالات او زمانه یا چاپیریال پخپله د شاعر په فکر اغېزه کوي - د نظریاتي جنگ په ختمېدو که هر څو پښتو شاعرانو ته هغه مسئله پېښه نه ده کومه چې د دنیا د نورو قامونو نظریاتي شاعرانو ته ورپېښه شوه - او اکر اولسونو او د هغوی فنکاران په دې نوي حالاتو کښې د نظریاتي بحران سر مخ شول - ولې د پښتو د شعر او ادب خپل ادبي روایتونه دومره پاحه ده چې د مقصدیت د مکتب شاعران نې فکري غربت ته پری نشول - د یو په اهم او زور ولې مستحکم نظریاتي مقصد ته لې راوگرځول - او دغه مقصد د پښتو شعر هم وائي - په دغه شعر کښې د پښتو هر شاعر درس د چې د خپل ادبي روایت په توگه د قام د ذکر روایت په ځای نرې.

ددې سره سره له وخته راسې په پښتو کښې د آفاقي قدرونو د روماني او جمالیاتي شاعری تحریک هم هر کله گړندې روان د - د دغه تحریک هم خپل فني فکري ادبي روایتونه دي - د جمال پرستو د جمالیاتي ادبي

قدرونو شاعرانو هر کله په هر څنگه حالاتو کېني د خپل زړه شاعري نړۍ ده - معروضي حالات د تڼير او د ارتقاء له مخه خپل رنگ بدلوي - بدلون د اېل حقيقت هم د ځه - ولې آفاقي قدرونه آفاقيت لري - د هني رنگ خوشبو هر کله په هره زمانه کېني په خاي وي - که هر څو حالات بدل شي ، اقدار بدل شي ، د ژوند رنگ بدل شي خود کلونو رنگ ، د بلبنو نغمې د سپرلي خوشبوياني هم هغه زړه رانگون لري - کوم چې په فطرت لږه ازل راسې دي - ځکه نو اکثر نقادان "د فن د فن په خاطر" يا "ادب ادب د پاره" قائل پاتې شوي دي - او دغه رنگ ادب يا شعر بواخي د ذات انتھائي داخلیت کېني لکه د ملغلرو پروت وي - که څه هم د ذات اظهار په يو لحاظ د هر انسان د ذات اظهار د ځه - او د هر چرته د هر سيمي د بنيادم د ذات عکاسي کوي ځکه چې د ويني رنگ هر چرته يو شا د ځه - خو انسان له بل انسان نه په ډېرو لحاظونو او د ذات په حواله منع او جدا هم د ځه - ځکه نو د ذات اظهار د فن په دنيا کېني هر کله ښک او آفاقي حقيقت لري -

دا رانې به که څه هم د خيالي خلقو په نظر کېني يو مخبزه وي - خو ښه دغسې ښکاري - چې که د پښتو په شعروادب کېني حد Post Modernism يا مابعد جديدیت په لور وروښه گام اخستې د ځه - نو هغه د ذات د داخند د اظهار شاعران ښکاري - او په دغه رنگ شاعرانو کېني يو نهم مانه ښاغلي سهيل جعفر هم په نظر راځي - ددې يو سبب شايد دا هم وي - چې سهيل جعفر يو لوسته تعليم یافته خوان د ځه - د پښتو ادب نه علاوه په عالمي ادب ښه مطالعه کړي ښکاري يا په فطري ډول د خپل انداز شا د ځه - ځکه نو په خاي د جديدیت د يو خاص دور د ادبي روايت پاللو د خير رومان دنيا ته راجع شوي -

"د یاد په جزیره کېني" د غزلونو اکثر رنگ د خپل داخلیت خيالي اغېز

شوع ټنڪاري - دا تمثيلي انداز هم كېدے شي او د يو مخلص شاعر به شاعر
 نې اكثر خپلو فكري تجربو ته د اظهار صورت ور كړه د دے - د خپلو جذبو
 د ذاتي جذبو ترجمانه شاعري نې كړې ده - داسې هم نه ده - چې كې
 سهيل جعفر بخي د خپل ماحول خبې بيل دے - به خپل چاپيريال كې
 چې په خارج كې كوم حالات واقع كېږي - د هغې نه هم يو زور اېښود
 اخلي او اظهار نې كله علامتي او كله نېغ په نېغه په نظمونو كې زيات
 حال حال په غزلونو كې هم ټنكاره .

خو د يو هدف ، د يو مرام يعني د محبت د لاري لارو د سهيل جعفر د خپل
 زړه احساسات څرگندوي د خپلو جذبو او خپلو احساساتو سره مينه نړۍ .
 پخپله مينه مين دے - او د هغه د شعر پېكر د هغه د خپل تخيل د رڼو
 نه تراشلي شوع دے - هغه د خپل تصور په ائينه كې هم محبت او
 دنيا ليدل غواړي - د شعر په رنگ نې دغه احساسات خواره ټنكاري - د
 هم دا دي چې د مينې سندرې هم د خپل ذات د داخلي كړب نه زېږيدې .
 لكه څنگه چې شېلې ونيلې وو -

our sweetest songs are those
 that tell of saddest thought.

نو د سهيل جعفر په اشعارو كې هم د نغمې خوند يا خواره د هغه د خپل
 د نغم په سيوري پېدا شوي ټنكاره .

څنگه مې تېر كړلو مې خونده ژوند خبر پرې نړۍ

ولې خفه وم ، منله څه وه ، غمونه څه و .

كوم ژوند چې هغه نه مې خونده ټنكاري - د هغې اظهار څومره اد څنگه
 خوند پېدا كړو - او د شعر د كمالاتو خبې يو كمال دا هم د دے چې د
 خوندي د اظهار نه خوند پېدا نو .

زما د كړب و نماشي ته ، جهانونه دي لير راځ .

ستا يادونه مې ايره كړو ، اوس يادونه دي لير راځ .

راته ناست ئې مځا مځ ، اونکې مې ته دريږه

درته کتې نشم په خيبر ، سترگې به پټې نه

د پښتو په ادبي روايت کې د احساس د شراکت دا انداز ستر حمزه

خومره نژدې د ځ او حکه نژدې د ځ چې د يوې خاورې د يوې پښ

شاعران دي حمزه صېب وايي .

رامي شي لېمونه د ديدن په څه

اونکې څه ناپوهه رقيباني ده

او يو لاشعوري څرک ئې د کلاسيکي او جديد ادب د مطالعې هم نه ه

اشعارو کې بڼکاري - چرته چې زور خيال په نوې رنگ کې وړاند

شوع د -

د بناغلي سهېل جعفر ددې مجموعې په اشعارو کې ډېر بڼکلی خواره

منفرد خيالات داسې شته چې اوږد بحث پرې کېد ځ شي - وي يو ځه

ډېرو شعرونو نمونې وړاندې کول يو تکراري عمل بڼکاري - او بل د بصرد

دغه انداز دومره عام کړ ځ شوع د ځ - چې لوستونکي ترې زړه ستر

بڼکاري - نو زړه د بناغلي سهېل جعفر ددې مجموعې "د ياد په جريب

کښې" ځينې نور شعرونه نه راځلم - چې په وړاندې يو ځو کړنو ئې

مهم انداز کې ذکر شوي د خپل خيال په ثبوت کې ئې پيش سر-

لوستونکي به په پخپله اندازه وکړ ځ شي چې بناغلي سهېل جعفر د نو

خيال او د کوم انداز شاعر د ځ - او په کوم جرأت چې د خپل داځنب

اظهار هڅه کوي - هغه د پښتو د شعر مابعد جديديت د دور خوم-

نماتندگي کوي - يواځې دا دوه شعرونه وړاندې کوو-

په هرې خوا څهري ، يادونه ، خواهشونه ، ه

هجوم په زړه کې وي هميش ، د بازارونو په ش

په ښکلاگانو ډک ژوندونه ! ستا په سر مې نس

نه خوب د خوب ، نه مې تعبير د تعبيرونو په شا.

زه په رسمي توگه نه ، په حقيقي ډول د ښاغلي سهيل جعفر مننه تو.

چې ماته ئې په دې ښکلی مجموعه د څو کرښو ليکلو د پاره اووتېل .

ورسره د خپل گران ملگري افضل شوق هم ممنون يم چې هم د هغه

اصرار ما دا څو کرښې په بېره وليکلې سو . . .

پروفېسر ډاکټر راج ولي . شاه خټا

(ډائريکټر) پښتو اېډيټري

پېښور يونيورسټي

Pukhto.Net

پښتو

”د یاد په جزیره کبې“

د مینې د شاهجهان — تاج محر

سهیل جعفر د ”جمالیات“ (AESTHETICS) شاعر د
دهغه شعري مجموعه ”د یاد په جزیره کبې“ د ”جمالیات
تجربو“ (AESTHETICAL EXPERIMENTS) بوه په زړه پوره
مرفح ده او د ادب لور ذوق لرونکی پوره ”جمالیاتې حقه“
(AESTHETIC PLEASURE) ځنې اخته شي چی د ژوندون د عا
”مزن“ په مقابله کبې زیات نزاکت ، نفاست او ترفح تری
په دې کیفیت کبې انسان د یو داسی وارفتگی او محویت سره
مغامخ شي چی خان په یوه داسی ټکلی او اعلیٰ دنیا تیه
محسوسوي ، چرنه چی نور خو نور ، اخلاقي درس هم هیڅ
ضرورت نه تری .

د تنقید عالمان په دې بڼه خبر دي چی ”جمالیات“ په تخنیک

کښې صرف د "اظهار" (EXPRESSION) سره اړه لري ، اځای په
 مفکر او نقاد " کروچي " (DENEDETTO CROCE 1866 - 1952)
 اعلانيه وائي چې " اظهار " هېڅ اخلاقي يا سياسي نظريه
 خارجي معيار نه مني ځکه د " جمالياتي تنقيد " (AESTHETICAL CRITICISM)
 بنيادي کار داد چې دا اوښور
 چې تخليق کار د څه اظهار کړې د چې او په څومره جامعيت سره
 ئې کړې د چې ؟ په دې حواله کې د سهېل جعفر شاعري او
 شي ، مشور لوستونکي به ئې د قدر وقيمت تعين په اسانه او سر
 شي خو اصل مسئله دا ده چې نن سبا زمونږ قارئ او ناقد
 دواړه په تخليقاتو کښې صرف قامولي او سياست لټوي ، ادبيات
 شعریت او فني معيار ته هېڅ اهميت نه ورکوي . نوم په
 تخليق او تخليق کار سره زه انصاف نه بولم . د فن او ميلا
 بنيادي غوښتنو څخه هم ناڅېره ليکونکي او لوستونکي ،
 تخليقي ادب حاج کېد چې صرف د خپلو سياسي نظرياتو په زرکاي
 اخلي نو نتيجه ئې د ښه او لوړ ادب د زوال په پرته نو ،
 کېد چې شي ؟ يو شاعر کېد چې د خوشحال خټک په ځاي د حميد با
 مزاج اولري نو آيا تنقيد هغه نظرانداز کولې شي ؟ په
 ادب کښې دا سوال ډېر اهم .

زه منم چې د کميت (QUANTITY) او کيفيت (QUALITY) دواړو
 اړه ، ادبي تخليقات پکار چې متنوع او ډېر موضوعات اولري
 داسې شاعران هم لږ نه دي چې د خپل فطري رجحان مطابق
 د سهېل جعفر غوندي اکثر " مينه او ښکلا " ليکي ، زه واييم د
 ضروري ده چې هر څوک بايد چې د خپل رجحان مطابق ليک
 تخليق اوکړي ، البت د نقادانو تجزيه ، د هغو د خپل

نعضبانو او خوبی نا خوبی په خای ، په کار چی د تخلیق کار ،
 فنی زیار، فکری دانری او تخلیقی عمل سره تړون او مطابقت
 اولری ، ولی چی هر گل په خپل رنگ ، خپله خوشبوی او خپل
 شکل پېژندل نیري .

سهیل جعفر په پښتو او اردو دواړو ژبو کبی ښه لیکل لوی .
 شاعری علاوه د افسانې په صف کبی هم یو کامیاب تخلیق کار
 د د خو حقیقت دا د د چی هغه لیک بیخي لږ کړید د ، لایر
 په دې کبی شک نشته چی هغه تل دا وس کړید د چی اوچت ،
 معیاری تخلیق اوکړي ، ځکه که دا اووایم چی څه چه هغه
 لیکلی دي ، په ټول نې پوره لیکلی دي نو مباحثه به نه وي .
 که څه هم ” حسن او عشق “ د سهیل جعفر اساسی موضوع .
 خو ددې مجموعې نظمونو او غزلونو په علامتی ښه نښی
 خای په خای زمونږ د ژوند ، چاپیریال او کلتور خنی امر
 موضوعات هم په ډیره نالمنه پیرایه کبی بیان لری دي . ما
 په خیال د هغه نظموڼه خپل دلکش انداز او په حد
 حیثیت ډک مؤثر اظهار لری .

HAVE A NICE DAY ، هغه خلک ، VALENTINE DAY غوید .

نظموڼه زما ددې خبری په دلالت کبی تاسو کتنه ی .
 د غزل په اسلوب کبی دهغه شعری لفظیات په مجموعی
 توگه پاملرنه غواړی . زه په ډاډه زړه وئیلے شم چی د سهیل
 جعفر دکلام دا اړخ د یوه نوی لسانی تشکیل مترادف کوښس .
 چی په ادبی ، شعری او لغوی پښتو کبی د وسعت ، جامعیت ،
 اضافی باعث د د . دسمبر ، فرېم ، ښکله ، افسر ، بلبله
 کلاس ، کاپیانی ، بسونه ، گملي ، اداس ، خلی ، نمس ، سپ

رنګلیڅ او ځنی نور ، د پښتو د روایتی مزاج خلاف الفاظ ،
 هغه په څومره کمال ، هنر ، خوند او ښکلا پخپل غزل
 استعمال کړی دي ، زما د دانست مطابق دا زیار د سهیل جا
 د شعری قدو قامت او تشخیص نیادتی حواله گرځی او د پښتو
 په جدید غزل کبی د CONTRIBUTION په مصداق درنښت او
 ارزښت لری !!

جاور =

سید گوهر راولپنډه

جمعه المبارک

۱۷ اکتوبر ۲۰۰۲

Pukhto.Net

پښتو

نعت شريف

چي شرمندہ وي په کردار کښيني، ژر اوليې
هغه به څنگه محمده ﷺ! صفت ستا وليې

اول ئې نوم شبنم به پانو، به هر خوا وليې
بياني به ذکر خوشبوني خان به هوا وليې

که شک لري نو و دی کوری نه به غور کهکشاد
هغه ﷺ چي تېر شي په اسمان هم نور نه وليې

داسی به یو وي واقعي، داسی به نه وي دوی
چي د زخمونو په بدل کښی هم دعا وليې

رښه نن بیا دے ضرورت د هغه ښکلی حبیب ﷺ
چي د جهان په بد رنگیو بیا ښکلا وليې

Pukhto.Net

اوس خو په ازغو، په زېرو بانو شاعري نو
ستا د گل خوانۍ خبری بیا به په سپرلي نه

دومره زه تنها یم چی ستا یاد هم راله نه راځي
یاره زه په خومره بې وسی دا زندگی نو

ستاد یاد په لمر کښی می دا تور وینسته هم سپین کړا
نه پوهېرم یاره، چی غلط که زه صحي نو

يم صفا سره ، څه مي په زړه هغه په زبه وډ
مينه نفرت دواړه ، زه په ډېره سادگي دم

هېر به کړي د هجر عذاب، ستا د وصل سپين سـ
گل مي په نظر کسي دح ، سفر که په ازغي دم

يو مي سه نه خياله خپل د زني خال ، دشونډو ، نـ
پرې مي ږده ، بچيانو له خواړي او مزدوري نو

دا خو مسئله نه ده جي يار به بيرته رانه سي
غم دح د خواني سهبله ! غم به د خواني نو

صحي : صحي

کلونو خلکو څهري راوري ، په کلونو باندې
مونږ سترگی ورکړې په انعام ، په دیدنونو باندې

په وینو سره لاسونه خو ، خپلو کورونو باندې
مونږ تصویرونه وو جوړ کړي ، په کلونو باندې

ښه سوداگر دے ، خرڅوي اوښکی د ستورو په نوږ
هر څوک خطا کړي ، په خوږو خوږو کایونو باندې

هر څه مو ورکړلو په جار، تر لاس مو هيڅ هم نه بر
پورونه پاتې شول زمونږ ، په دې وختونو باندې

کيله به ولي نه کوو ، خفه به ولي نه ي
سترگي مو ډکې نه کړې ، ستا په ديدنونو باندې

د خواهشاتو په بدل ، لمنې ډکې راوړد
خداي خبر څه کوي دا خلک ، په غمونو باندې

کابونه : چېرې =

Pukhto.Net

پښتانه

له ډېره وخته يوله بله ناخبر يو ، دواړو

مونږ د خلوص ملګري نه يو ، همفر يو دواړو

نه کهکشان ، نه سره او ښه ، نه د سپوږمۍ په ښه

زه او څهږه ، د ويجاړ غولۍ يو منظر يو ، دواړو

د لمر په ښاي ستا تړون له رڼا ګانو سره

ملګري مونږ صرف تر وخت د ماڅيګر يو دواړو

ته له حالاتو مرور او :ه له تانه خمه
خواره قسمته ! له عمرونو در به در يو دوا

گته د ميني نه زما اونه د زره يه حسه
په دا هنر کني بي کماله ، بي هنر يو ، دوا

د يوې نيکلي غوندي ناوي قيمت ډېر دح اوسه
سهله ! زه او زما ژوند ، کم تر سره زر يو ، دوا

Pukhto.Net

پښتو

HAVE A NICE DAY

له توره وځي
اندېښنو يمه په سر ا=
کله زه آ
کله بچيان
کله و کور ته نور
دا وب
ولی په وار و
وېره وي او

چي

بچارو د اسب

د نشي ډرډور گانډه

يا په سرک باندې حليه

يا يو بي واکه جسور

رنده کوټه

يا فانرنگ د قبائلو تر ميا

يا د تريفک اژده

مورې! خورنې

وژلې شي

Pukhto.Net

مورې: وېرېر

ته دعا راته نه

زه د ډوډۍ په لټو

له توره وځي

چي ژوند څه واپس ونا ته راسي

کتابي: کتابي، مور

د یادونه خبره کوي

سپيل چمن

شومه خفه ، چي مي د سپين وېسته په لور اوکتر
نن مي هينداره کښي و خان ته ښه په غور اوکتر

حسرت ، اميد او تمنا ، غوټي کلونه شو تور
زه وم په يو نظر خوشحال ، دې راته نور اوکتر

نن خو ببخي نه يم خفه ، له خپله بخته ، هخته
په زرو سترگو راته ، زما د سترگو تور اوکتر

ته څه خبر ئې ستاد دغه روټي نه ورهيسه
ماته دا خپل زرگي جانانه ! په پښور او کتر

چي را واپس شومه سهيله ! ماڅيگر و کو، کور
ستري څهري ته مي يواځي خپلي مور او کتر

غور اکثر بنانه " غور " وايي

په سلوك دي ژمې راغلو شاوخوا سور دسمبر مه
تر كلو را باندي اوږد دې ، دا د يو ساعت لمر دي

يو انداز به خپلوم ، په انتظار كېنې ، نو غونډ
تېروم به په خوب شپه هم ، بندوم به د نور وړ مه

ا ح زما په شاني خلكو! سیه بختو! دې تيارو تبه
خه به وكړي داسپورمې هم، خه به وكړي دغه لمر مه

هيڅ مو هم نه دي موندلي، د ظالم وخت نه ټيټه .
خوارو زار بي ننگه هم يو ، بي له ياره در يه درمه

زه حبران يم دې مقام ته ، دخپل ژوند و دي انجام .
نه خندا خوشحالي غواړم ، نه د مينی يو نظر سر

تروفا دی صدقه شم ، بس دغه سزامی بر . د
دضمير ملامتي هم ، په سر پاس غم لکه عمر سر

د يار مخ آينه شانتې ا ح سهيله ا پکښی بسکاره
د نارونو رنگينی هم ، د صحرا زېر ماخيتر سر

کلر : کدا

ایبرہ وجود می اور ، لوگي یا و هوا ته سپارو
خداي خو و تاته و سپارلم ، ته می چاته سپارو

خنکه به جور شمه طبیبه ! زه د زره له ، نخ
زما دوا ته ضرورت ، ته می دُعَا ته سپارو

وکره یقین ، بنادیم له خیلو بدرتعیوس
سترگی می برینی په رنیا، ته می رنیا ته سپارو

زره په خلوص، احساس په مينه، مجرمان دي دواړه
ولاړ دي ستا په عدالت، که ئې سزا ته سپوره

څنگه سرچ يې ته سهيله! دا دکټي سهه
زه درته وايمه چي نن، ته ئې صبا ته سپوره

د صبر مېوې خوري وږ

داسې په طمع طم
ټولې د صبر مېوې
دومره زړې به شي
نه به لې رنگ پاي وږ
نه به شي خوند پاي وږ

زه تنها يم

د دانرو غونډه

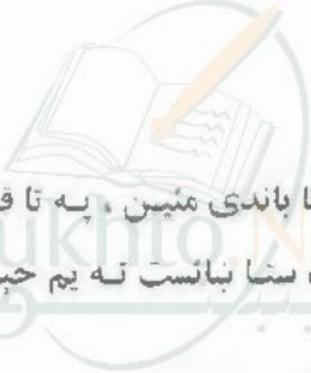
غمونه خړه

زه د مرکز غونډه

تنها يم کله

د یادونه خبره کله

سید جمال پښتو

نن هم په تا باندی مین ، په تا قربان هستی
لکه هینداره ستا بناست ته یم خیران هستی

خه راته کورې په خیر خیر ، خه لټوی په ما تیب
زه هم هستی یم ، د زره می هم ارمان هستی

د مودو پس هم زه دغه وایمه ستا به حقد
ته می د زره سکون ، د زره د رنخ درمان هستی

هم نې نكړيڅي ، هم سُرخي د ناوكو په شا =
هم نې په سينځه كښي د ستورو كهكشان هسه

د هريوغم ، د هرستم ، هر ناروا باوجه
هغه قاتل د ارمانونو مي جانان هسه

لكه پرون و داسي تن هم د د رحمن او رحيم
په گنهكارو د د سهيله ! مهربان هسه

بينځه : د سردو بڼو

Pukhto.Net

پښتانه

راته اووټ

هنه ښه

چي اوسي زړه تپي

او د زړه مي هم په تل تپي

زما په وينه کښي شامل د

د خليو غوندي روان د

وي مي تل د سترگو وړاندې

که موجود وي

او که نه وي

هغه يار مې

کله کا .

راشې . . شادې .

او په سترگو زما کښېردی خپل لاسه

پټ په غور کښی زما وای .

" راته اوهان .

زه څوک یم . "

Pukhto.Net

پښتانه

د یاد موسم و ، په کاغذ دغه تحریر جوړېد .
یا ئې نامه لیکل کېده یا ئې تصویر جوړېد .

ځکه مې نه وکړې د مینې پخوانۍ نذرې .
د کور په غولۍ پوهېدم چې یاره : ویر جوړېد .

ژوندون غمونه سرمایه کړل د قارون په شا .
زرگه پاتل مې د بهلول غوندې فیر جوړېد .

وخته په ما دی نه لوریږی د بسادی خوبه،
خکه دی "نه" کړو چی په "هو" خو می تقدیر جوړید.

د خوشحالی په وطن نه وو امکانات د بیه
زره د غمونو په ولات خکه سمیر جوړید.

سهپله! ماکه آباد نه کړل د نفرت محنوب
ولی په دې زما دشمن زما صمیر جوړید.

Pukhto.Net

پښتو

وختہ

زما وجود نری د خان ب

سلطنت ورباندی جور آب

باچھی ورباندی و آب

بہ ظلمونہ پری روا آب

د فرعون غونڈی اے ہختہ

لا زوند عے ب

دومره وایہ

و اوچتو حوصلہ ب

”خان بلا کیری و فرعون ب

خان موسیٰ کیری و فرعون آ

خفه په دې يم چي تنها يم پټې
ژوند يو عذاب دے ، مبتلا يم پټې

وګړه يقين په دې بي رنگه ژوندور
ته خوشبوني ئي ، زه هوا يم پټې

دياديه حزه کښي

سهيډل چاهار

جوړ په کتلو ئې شي ویر ، سترگی به پتی د موم
بیا به دی نه کورم تصویر ، سترگی به پتی د موم

ستا ټول خطونه به په مېز او غورومه او پتی
شونډی بې کسېردم په تحریر ، سترگی به پتی د موم

چی راته ناست ئې مخامخ ، اوبسکی می نه دریدم
درته کتخ نه شم په خیر ، سترگی به پتی د موم

خبر دے کہ نشته ستا د دید ، په روڼو سترگو اټکار

ستا تصور می دے جاگیر ، سترگی به پتی به

غواړم چی بیا کومه محسوس ، مینه د یار د شویب

که پکښی خوند و یا تاثیر ، سترگی به پتی به

سهېله ! لیر دمه پکار چی بهی ستر به

را وړاندې شپه ده د شوگیر ، سترگی به پتی به

بی د " به نه " محض

Pukhto.Net

پښتو

د یادونه خبره کوی

مخبرل جعفر

اوس خو نو خدايِ خير، چي ستا په تمنا تازه سر
د نوي ميني په موسم، شايد چي بيا تازه سر

قطره قطره ئې کرم، بري کيږدم ستا د نوم کله،
بيا دا امکان شته چي د خپل زړه په بنکلا تازه سر

همپشه ستا د خورو زلفو خوشبو ماته راوړد
ځکه خو باره! ستا د لوري په هوا تازه سر

نن می کو تلج دے دا زرہ ، ستاد هجران غموا .
کبدے شي ستا په نزد بکت ، بیره صبا تازه سر

سهله ! وخت چي کله ميراوی کري د زرہ گلب
لاسونه پورته کرم دُعا ته ، به دُعا تازه سر

دياديه جبره کي

سپيل چتر

مينه هغه

مينه څه ده

حالات څه دي

لويه خدايه

د غمو پروردگانه

تجزيه زما دعه ده

تجربه زما دعه ده

حالات هغه ، چې غمونه پېرور شي

مينه هغه ، چې دوه زړونه پېنور شي

• ما اوسوي په سمندر د اوبو

خپله د یاد په جزیره کښی اوس

• رڼا ئې هم کړله د خان، محتاج

لکه بڼه په دریچه کښی اوس

د یاد په جزیره کښی

پښتو څېړنې

حال مو خراب د پخواني ويران كندر غوندى .
اداس زرگه مود مابنام اداس منظر غوندى .

نه آ كلاب كلاب لهجه ، نه خوشبوني خبري
خكه مودې حل ملاقات هم مختصر غوندى .

په هر حالت كښي زندگي وه انتها بسد
چپ وه د سيند غوندى يا شور ئې سمندر غوندى .

نه خو زما په شانی مات و، نه زهیر او میویر
هغه سرخ بیخي له هجره بی خبر غونډی

هنسي ویني ، تشدد ، دارمانونو قتر
د زره دننه هم ماحول شاید بهر غونډی

سهپله! خکه می خوښ نه شو هغه بنکے سر
نور خو ډیر بڼه و، لږ مغرور ، لږ معتبر غونډی

کشر : کنډواله ، ویرانه ، خدا

آه :

پښتانه : دیاندی

Pukhto.Net

پښتانه

نه لري کېدو ، چا په ازغي باندې ليکنه
آ ظالم سرچ مي په زرگي باندې ليکنه

څنگه مو تحرير کرو ، څنگه څنگه ؟ په اخبار بحرۍ

ما خو هغه نوم به خوشبوئي باندې ليکنه

هسي مي کيله وکړه ، د نن په روڼي باندې

ستا خو هر سلوک په بي رخي باندې ليکنه

څنگه به راتلو و یخ وهلی توری خونې . ن
هغه کل وجود خو په سپرلي باندی لیکنه .

نه وئیل کېدو ، داسی تحریر و د سهېن نسیم
څنگه و کاغذ ، څنگه سیاھي باندی لیکنه .

خوند : کوند ، سم

جانان

د بنو شپول می چاپر نر

په ککو کبی می جانان خیر

له رفی .

له غمنا .

له جها پنی .

له هر جا .

پټ سات .

مطمئن وم ، پرستون و .

چی جانان .

زما له دغو پټو ستر .

ختکه ورد .

او که ورد

خي به چا

خو خانار

له پتو ستر

د ککو پاکی کعبه

لکه اوشد

اووتن

پرپوتن

خاوری شود

Pukhto.Net
پښتو

په ڪمري ڪنسي جي رڻ ۾
ستاد سڀني خولي خدا ۾

ياد ئي نه ڪر مه ، يو حل م
بي له شڪه ، بي وفا ۾

په اظهار زمان د سيني
ستا خهره سره له حيا ۾

خلك وائي ، هغه پيغلا .

ستا په غم کښی مبتلا ده .

عجيبه ماضي زمونږ .

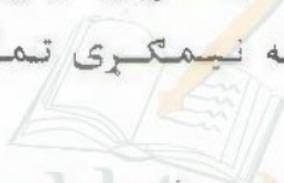
د يادونو کربلا ده .

څه نيمگړه مو ژوندون .

څه نيمگړی تمنا ده .

زندگي څه وه سهيا .

د غمونو انتها ده .

Pakhto.net

تک لا حاصل نه دے ، پراؤ گلونو باندی نو
سفر به ستا په لور ، د یاد په پلونو باندی نو

خه لره ډېره خوشحالي هم ضروري ، کیه
ډېره تکیه به ژوند کبسی زه غمونو باندی نو

اوس به وي څنگه خدوخال دهغه بنکلی جانان
زه خو گزران په پخوانو یادونو باندی نو

STAGE DRAMA

زه یر
د ژوند د دغی سټیج ډرامه
یو داسې کرد

Pukhto.Net

چې مسخره شم

او وژاړی

نو خاندی په ما باندی دُږی

چې لېون شه

او وخاندی

نو ژاړی په ما باندی دُږی

ياره ! نه پلونه ستاد پښو او نه غبار يانه ر -
زما په برخه اوسکي اوسکي انتظار يانه ر -

ستاد وفاتر وړک منزله ، خداي حير چي رسي
زړه بوستومانه مافردح چي په لار يانه ر -

ميني زه هسي تاواني کړم ، د خلوص په نړو -
نه شومه ستا ، نه مي په خان باندې اختيار يانه ر -

راځي به دلته تللي بيا ، د خپل وجود په نټون
د زړه په بناړ کښي مي امید لکه مزار پاته راغی

اوس نه غمونه د جانان ، نه حسرتونه د زړه
زیاتي د عمر دا ماښام په اختصار پاته راغی

سهېله ! څه کوم دا هېر لاصانه مېرمن
داسي رشته مي پکار نه ده ، داسي یار پاته راغی

پاته : پام

Pukhto.Net
پښتو

د دار په سر هم که کېدې شي د رښتيا حفاظد
باداره! وس را کړي چې وکړو د زما حفاظد

مينه کوم خو پتوم ئې د دنيا له ستره
د خوشبوني کومه ياره! په هه حفاظد

د بې وفا جانان په لاره تگ به ولي نو،
مونږ خو کولې شود ميني، د وفا حفاظد

ستا په يادونو ورځ شوه تېره ، خم ، غمجن اوډېر
نور به دى ياد کړمه صبا ، سترخ يم ، نن اوډېر

په نا خبر نه يم ، چى شپه څنگه تېرېږي ، به آ
زه خو په اوښکو چى لمده کړم بيه لمن ، اوډېر

خوب مسئله نه ده سهيله ! انتظار نړم ستر .
په خان را اچوم دغم درنه برستن ، اوډېر

يو لمر د بسلټانه او بل غمونه ، کور په يو
د بخت هينداري تتي شوې ژوندونه! کور په يو

د مينی پښمير يم ، يوه ورځ به پرو
جوړ شوي د نفرت دا دېوالونه ، کور په يو

هينداره پښتنه ده ، دروغ نه وايي. اشنا
بيل بيل د بېوني ويني عکسونه ، کور په يو

د ژوند د تازه‌ګۍ په ارمانونو ډګۍ اوښه
د سترګو په کاسو کېنې يې سکونه، کور په سو

په سرو وینو لړلۍ دي پراته سهله :
د زړونو شهيد شوي ارمانونه، کور به سو

دا ستا په یاد کښی شوه جانانه! زنداتي سدد،
لکه ققنس وایمه تل زخمي زخمي سدد،

سترگی نی پتی وی، په ژغ کښی نی هستي ښکاره ده،
په یا قربان پي شروع کړه ښوني سدد،

دلته څوکه نه گوري په ښه سترگه د خوار په لوري،
دلته رواج ده د ماره شنه من سري سدد،

دا انتهاد بي وسي ده ، خبرت ولي يوري
خزان ژيلي خلک وائي د سپرني سند.

په يوسرور کښي مبتلا يم په دې وخت سهلا
وه مي لیکله په غزل کښي ، زوماني سند.

دغ

د ماره : د سرمايه د

Pukhto.Net

پښتو

د یادونه خبره کښي

چاپ چوک

زۀ یم له خانہ خخه وړك ، نه خرابې ښو
نه ښونے یم ستاد مینى : نه كوڅې ښو

داسې ښكارېږي لكه جوړ چې اوس تصویر ئې ده
څهره دى كورم ، پكښې تېرى حادثې ښو

دا ستا په كسو كښې لیدل غواړمه خپله څه
زۀ دى د سترگو په ككو كښې آئینې ښو

مه وځ لاسونه زما ربه ! چي د بخت به نه
په کړو کړنو کښي د ميني افسانې نېو

دومره غمونه ، اندېښني ، د اضطراب انت
اوس خو ژړا ته خوره ياره ! بهانې نېو

سهېله ! تل چي به رواني وي له اوسنيو سر
د زړه په دښت کښي د يادونو قافلي نېو

Pukhto.Net

پښتو

هغه خک

Pukhto.Net

زما د نيار د موسمونو به شا

خوك چي بدليرږي

دومره زر بدليرږي

د چا د مينې محبت روږي

د سترگو زې تېږي

په نفرت بدليرږي

زنگه! هغه خک

خیلو خطونو او کارډونو په

دا ولی لیکي

"زه به تر مرغه یوډه

تا سره مینه کوو"

روزنډو جنه

Pukhto.Net

پښتو

تر گل نازکه او تر سوات زیاته حسینہ خہ
خدایہ! د زرہ تیارو نه را، یومه جینه خہ

خپل خال وخط رانه بنکاره شي خال وخط د حاندر
تل بنکلومه په هینداره کبی . په میسه خہ

لاس او کربوان به وي تر خو ، اے د بنادی ملکره
زما تودې اوسکی او دا زما واورینه خہ

ستا د جمال دا نازگي ، د سړي او شني په مټار
خداي دى مدام لکه گلاب لره حسينه خه .

په رنځگانو کښي د ښار تورو تيارو او حور
دلته مي بخت نه هغه خال نه تکه سپينه خه .

هغه جانان ، هغه سلوک ، هغه بي وسه خواج
هغه بهل ، هغه نصيب ، هغه غمگينه خه .

Pukhto.Net

پښتو

کنوټ

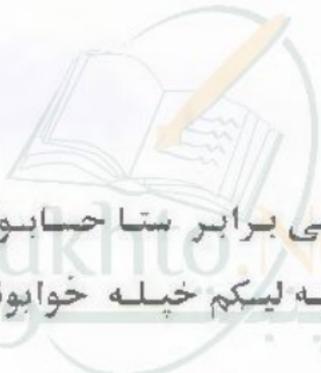
پيامی راو خستله ستا
آ پخواني ليکه
پيامی ترو جو
په کاغذ باندې ستا د نوم کنه
کنوټ
ستا د ټکلي ياد کنه
ځکه خو اوسکی نهوټ
لکه ټيم وزيږد

نه زه فرهاد شوم او نه نه گلي! شیرینی غوندې
ده زمونږ قصه هم د غریب سړي د مینې غوندې

مینه کې د ومره ټیټېده هم راته نه وو پک
شوم بې بها د لاوارت مقتول د وینې غوندې

ساتم به داسی برابر ستا حسابونه تما ،
پخپل نامه به لیکم خپله خوابونه تما .

بیا به په خیال کومه زه د نوی مینی آغا
د تیر منزل می لا په یاد دي ، سراپونه تما .

نوم به زما هم چرته لیک وي ، په ناز کو تو ،
په امید گورم ، ستا کاپیانی ، کتابونه تما .

د انتظار په شپه کې یاره! د سحر و خه!

پاس په بنو می را روان شي ، سپلابونه تما

مونږ وو ملگری بس د لاری کیلی خه ته بو

یاره عبث دي په دې لړ کې حسابونه تما

نوع سفر ، له یوه نوی همسفره سر

سهېله! هېر به کړي له تا تېر عذابونه تما

Pukhto.Net

پښتو

مانه د هجر شپه سهېله ! خاطر جمع شه
د ميني تبه هم د عمره سره كمه شه .

چي په سرو شونډو به نې نه وړل د پېزوان باره
هغه جيني هم د حالاتو سره سمه شه .

كمال نې وكړو ، په زړو سترگوئي بيا ونه
زه مطمئن وم چي زما له خوا بي غمه شه .

هسي مي وکړله د ميني سجیده حب :
له خدا شنه شوه ، په ملا ماته شوه ، بي دمه شه .

که خدای کول ژر به تيار شي د غمونو وصر
د زرگي زمکه مي نن بيا په اوبکو نمه شه .

که بی یاره لیدل غواری د چا ستره
خدای دی اوباسی همخولو زما ستره

انتظار می په بنوشو لکه اوسند
شی به کله بخولا ستا بی وفا ستره

ژرا راشی چی سهپله ! را په یاد شه
آماشومی ، حیا ناکی ، صفا ستره

ضرورت که د غم نشته اندېښنې
نور به څه ورکړم راغلی مېلمنې

لېونتوب می را په زړه شي ستا د سیمې
دا چی ډېر ډېر کورم ماتی خولې

د بېلتون په تورو لویو درنو شیو تېرې
مرگنې يم خپله پاره ! که منې

زہ بہ اوس خہ پہ یاد نیر

زہ بہ خہ فخر او نیر

چانہ بہ ذکر او نیر

خوک بہ ئی اومی

ستا خو بی کچہ مہ

صرف لہ ماسرہ

ولی جی ستا به حقا .

هر یو سرخ دا واچ

چو

”لو مہرج وکرا“

هنگی بیچہ .

چو، تا دخان گنا .

Pukhto.Net

پښتو

نه چنيلي ، نه د کلاب بکلو کونو په شار
د خواهشاتو دا موسم ، سپره رنگونو په شار

په هري خوا خهري ، يادونه ، خواهشونه ، هره
هجوم په زره کني وي هميشه ، د بازارونو په شار

په بکلامانو ډک ژوندونه ! ستا په سر مي نس
نه خوب د خوب ، نه مي تعبير د تعبيرونو په شار

ټول خدوخال مې شایډ یو ورو د غمونو سیمې
ښکارم په فریم کې کړځ وهلي تصویرونو په شان

صرف زما دا تجربه ده ، د غمونو په سیمو
رڼا د اوسکو وي خوره ، د بلونو په شان

وفا ، یادونه ، مینه نن ، زما د زړه په کتو
سهېله ! ښکاری اوبو ورو تحریرونو په شان

Pukhto:Net

پښتو

د یادونه خوندګی

سپینال جمفر

حسرت ئي پاتي نه شو ، سجده مي ڊهره وٺي

مينه مي پتو لپري ، شڪاره مي ڊبهره وٺي

پرون جي وٽخنددم ، ستا په حسينو شوي

بچيان مي سترگو ته شو ، توبه مي ڊهره وٺي

بي تا چي مر نه شومه ، ياره بي قوله شه

عشق مي تر سره نه ڪرو ، وعده مي ڊهره وٺي

لکه وجود می نه وی داسی دی هېر کرمه ،
سترگی می شولې لمدې ، کیله می ډېره و بـ

دی ویر لړلی لمحي ، په انتظار ، سهلس
زیاتي و کور ته ځمه ، مېله می ډېره و بـ

Pukhto.Net

پښتو

چي مي اوبڪي ڪهڪشان شي ، د فراق په توره شپه تبه
ستا حسينه څهره گورم ، د خپل کور په دريجه تبه

داسي نه يم ، لکه زه چي مطمئن ، پرسکون بنکار
د اتن غوندي تاوېرم ، د غمو په دائره تبه

زياتي ځمه رخصت را کړي ، تر دوزخ بتر وورخه
منظره توره شپه ده ، زما د کور په دروازه تبه

زما د غم قبصې دي ډېرې ، مختصر دا درته وايږ
څه به خپل کړه وره راتول کوم، کړيچي کړيچي ائينه تپه

ستا د هجر په لمحو کښي ، دومره هم يواځي نه يږ
لا لرمه څو خوا خوري اوسکي ياره ! په لېمه تپه

بې خلوصه ټول ملگري زما په وار دي اڅ بهل
زه تنها وم ، زه تنها يم ، د يارانو په حلقه تپه

شمو : شموا

Pukhto.Net

پښتو

Pukhto.Net

راشه حساب اوکړه
ته خپله مينه راوړه
زه به خلوص راوړم
انصاف به بل څوک او نه وړم

زما د مينې حساب
هغه به بيا اوکړه !!

مونږ لېونې نه يو ، نو څه يو؟ =

چې . لیتا

کلاب کلاب خدا ته اشنا

د زړې وڼې

اوبه خور ور سو

بېخي يو ستړی، لږ آرام پکار -
سفر شو ډېر، اوس خو ماښام پکار -

اول ښه وڅاندي، بيا دا اوونې
زمونږ تر مينځ لږ احترام پکار -

د مينی ټولو گنهکارو -
د سزاگانو اهتمام پکار -

خوځ به دی نه مني ظالمه خسته
تا نه خو لري نه سلام پکار.

نه دې ازغن ازغن ماحمله خجسته
کلونو! کورئ ، انتقام پکار.

سهيله! زمونږ د ژوند په دې برخه کې
د خواهشاتو کار تمام پکار دی.

Pukhto.Net

پښتو

خه پوښتي د سترگو حال ، حال به درته اووايي
دا په اوبكو لوند د شمال ، حال به درته اووايي

خه چي ترې پوښتل غواړي ، لږ به تښتي س
زړه د دې د بچي مثال ، حال به درته اووايي

اووايه د زړه كتاب ، لږ به توجه س
زما د ژوند د هر يو كال ، حال به درته اووايي

خلک دي بلا ذهين ، دلته دميين سپر
پته خوله په ډېر کمال حال به درته اووا ۲

څنگه سره اورونه تل ، ياره! ستا جمال پاي
ستا خوله خوله دا حال ، حال به درته اووا ۲

دُسمال : دسَمال ، رومال

۱۰. ما په بېله هم ليدلی و تخنيري د چا خيال .
خير خير گوري په حيرت قل ، آينه ستا و جمال .

زه د وخت لمبو وهله ، د ارمان لمر سوخو .
زما په برخه سپورج نشته ، هيله څه او کرم ستا ساز .

په حيران د مخ سپورمې ته ، ياره ! ستا بنگلي خوانې .
توريه سپين کښې بلاخوند کړي ، حکه دېر کورم و خال .

نه بي صبره زړه صبريری ، نه زما اوسنی وچيره
راشه : برخه می سکون کړه ، هوسپرم ستا وصال .

خداي زرغون کړو په بهار کښی ، د زړه داغ په انتظار تپير
ورکوم اوبه د اوسکو ، زه د بخت و دې نهال .

زندگي څه زندگي ده ، بلا هره خوشحاله ده
بلوي لمبي سهيله ! جبرانپرم يخ سماز نه

Pukhto.Net

بښه مې په ياد دې خوره ياره ! زه

چې يوه ورځ د سمندر په غاړه

په خړو شكو باندې

تا زما يو

پخپلو نرمو نازنيشو توبه

په ناز ليكنه :

خو ظلم نو.

يوې څپې ، يوې بې رحمې څپې

د سمندر يوې ظالمنې څپې

زما نوم وړان كړو آ

بيا د حالونو څپې مې

زما له زړه خه

ستا نو

د غلط حرف په شاخه

وړان كړو ، د ټول عمر د بهر

خبر نه يم ، ونه ؟

Pukhto.Net

پښتو

د زره په خوا هجریه لاره شام
زمونږ په برخه انتظاره شام

ریناد اوښکو سره کسپه شه
سترگی می پنی کړی ، سحاره شام

کوشش می ډېر اوکړو، خو هېر می نه بر
هنه سرخ ، د زره قراره شام

څنگه په ځوانه ځوانۍ ستړی شو
ژوندون زمونږ په اوږو بار ؤ شاب

څوک قبلولې شي سزاد حه
سهېل دمینی گنهگار ؤ شاب

قاتل خوښې ، پېغور به څه درنو
سر خومی درکړو ، نور به څه درنو

اے بنکے بارہ ! دا وختونہ نور نہ
تہ می غم نہ ئی ، زما غمونہ نور نہ

یا خو غلط دے انتخاب د لارہ
یا تر منزل پوری بسونہ نور نہ

کہ خبر نہ ئی خان خبر کړه په زور
خوبونه نور او تعبیرونه نور نہ

اڄ د هجران خپلو خلگو! واوردی

لا به نور ژاری، لا آهونه نور دږ

ملگری وی اوبکی آهونه هسپر

په غم کبی وینم چی خوندونه نور دږ

د زرو دنه سراوی زبر رنگه

بهر په خلگو موسمونه نور دږ

Pukhto.Net

پښتو

Pukhto Net

د ظلمتونو، د اورونو، د قتلونو
هر یو سحر راوړي اخبار د سرو زخمونو

رڼه! بس ستا په لورۍ کورۍ زخم زخم خلک
غواړی په ژوند کې، په خوشبوی دک دکونو

دا مودلیل د ترقۍ ده چې په یو ساعت کې
تر لری لری ورسیری د بمونو

نه یم خبر چی په کوم حال کښی به وی ، څنگه به وډ
ماله به څوک راوړی زما د ارمانونو —

سهېل جعفره ! عجیبه خلک یو مونږ شاعران
اوسو په زمکه خولرو د اسمانونو —

لری لری : لری لری

Pukhto.Net

نشته په مينځ کښې مو تړون ، خبرې ولی لود
په نفرت کورې ، په لمسون ، خبرې ولی لود

چی نه لري ادراک د هجر د اوردو ورځو په
هغه سره بیا د پيلتون ، خبرې ولی لود

له هغه گس سره لرمه د موده اختلا
چی ماتوي زړه ، د سکون خبرې ولی لود

ولي د زره كهفسيونه ، پتولے نه شه
دا پاگل مخ مي د درون خبري ولي نوږ

دتنهائي وژلے يو معصوم سره بهلكه
كه نابوه نه ده ، د جنون خبري ولي نوږ

هجران ڇه د —

پيلتون ڇه د ځه به اوکړه .

ته هم وايي .

زه هم وايي .

وهر چا ته زه هم خاند .

ته هم خاند .

وهر چا ته زه هم وايي چي " خوشحال يه "

ته هم وايي ، " ډيره ښه يه "

کله کله زمونږ په سترگو تپه

دا اوسکې چې غريزه

” د غم نه دي ”

ته هم وائي ، زه هم وايه

دا شايد چې رښتيا نه دي

زه منم

زه منم چې دروغ وايه

ته منې چې دروغ وائي

Pukhto.Net

پښتو

کله کله رانه هېر نې ، ذهن ټپه وي ، احساس به وځ
کله کله دا زرگه مې ، ستا په یاد کېنی ادا س به وځ

لویه خدایه ! د حالاتو دا په کوم مقام ولاړ د
یا به اوسو باضمیره ، یا به کور او لباس به وځ

په مونږ تل وي ځکه مونږ ته څه به تریخ وي څه به گران وځ
تل چی خاندی و هغو ته ، د غمونو احساس به وځ

څه علاج ، څه به ملهم وي ، څه دارو څه به درمل وو
د غمو کوتلی زړه ته ، د اوبو ډک کلاس په وږ

مرحله د لېونتوب وي ، که پوهېږي ، شاعري سر
نه غزل نه به وي نظم ، که سهېله! حواس په وو

پښتو ښوونځي

پښتو ښوونځي

پښتو

چی کله شپه شي ، ستاد لوری راوری باد ، کله
په ویران زره کښې مې زرغون شي ستاد یاد کله ،

مونږ ته نې راکړه ، د نصیب له ازغو ډکه بصر
ستا نې په سترگو ، په شونډانو کرل آباد کله

قا انتخاب کړو کهکشان ، د خپل گېسودیا ،
دسپه بختو په لاسو کښې شول برباد کله

سوچ خو پکار دے په جهان به ئې څه نوم پانه و —
که د شودو په ځای راوری وے فرهاد کله

څنگه قبول کړمه په مینه ، سنا دلوری اړې
دمحبت ښم سهرله ! زه بنیاد کنه . . .

لاسو : لاسو

ستا په بېلتون پسې اوس دغه حادثه ده ګان
چې مې له ځانه سره ګرانه! رابطه ده ګان

ستا دجفا وروسته به هم ، تا هېرولې به چې
نېکلی چينی! دمینی دغه ضابطه ده ګان

بحال کېدلې خوشي بیا ، دمینی زور تعجب
خوک به اول کوي آغاز ، دامرحله ده ګان

دا ستاد بنگلی مینی تنده ، تن په بل مانو

ماته د نوی ژوند دا نوی تجربه ده گدا

ستا د هجران په موسمونو بیا بهار غوریزه

راشه چی درخته د یادونو زرغونه ده گدا

مخاز به ختکه جوړومه ، د غمونه خلا

په اېکیر سراد دی لیکر مقابله ده گدا

سهله ! ماته په ژوندون کښی د سکون دپا

د غم په شان د ښه ملگری فاتحه ده گدا

اېکیر : یوان

غوټیہ د با.

پہ نیمہ شپہ چہ . کل .

گل شي یا د

زما له ستر د

شبنم اور د

تر سحاره پور د

خوبه

بې وسې کښې مې دعا او بڼه

اوسکې مې ملگری تږه

از

ستا مې تمنا او بڼه

قسمتونه چی ډېر غلی دي ، پوهېر

ستا له دره مایوس تلی دی ، پوهېر

د چمن تازه تازه سمور کنه ،

د موسم غمو وهلی دی ، پوهېر

خه به وکړې په ما باندی ، د یا ، غمه

ډېر می ستا غوندی لیدلی دی ، پوهېر

په گيلو هم خفه کيږي ، په ژرامه
بناسته ډېر نازوي دي ، پوهېږ

اندېني چي ليوني ليوني تر
تاپه زړه باندي داغلي دي ، پوهېږ

ماسره په دي نراند کور کښي سهله
غم او بخت هم اوسېدلي دي ، پوهېږ

تراند : نرېدونکې - خوا

Pukhto.Net

پښتو

دا هم منم چي بي له تا دا زندگي گوانه د.
خو ستا د ميني په خبرات خو واقعي گوانه د.

په مات زرگي ، د مات زرگي ټوتي مي مه ټوبه.
زما په ژوند کښي خو شامله بي وسي ، گوانه د .

زياتي به خو ، لري د نوي منزلونو په سو
زمونږ دپاره په دې ښار کښي ، اوس روزي گوانه د .

وخت رانه هېری کړې په خداښکود ښانست سندرې
نورده دا ستا په څهري باندې شاعري گوانه د

ماته پخوا، زما افسردا نصیحت کړه
په دې خودداره ژوند سهله! ترقی گوانه د

و می بانېلله خواني خپله نازنینه خک
خاوری ایرې می کړو ژوندون ، د چایه مینه خک .

یخه یخه دي خواهشونه ، آرزوګانی ، اوبه
د دې ولات فضا له اصله ده واورینه خک .

ونیلے نه شم یه اخلاص به می تهمت وکړي
د بوسړي به لمن وینم خپله وینه خک .

د دغه ښار په رواياتو کې شامل د د غر سر
بېخي ارزانه دي خلوص او د چا مينه ځلند.

دهغه مخ په خدوخال کې ما سهېل ليدے
په پښتوب راغلي ، مينه تکه سپينه ، ځلند .

ماتہ بہ داد راکوہ

واوری اے نکلو خلکد

د خوشحالی۔ بہ نسورنگونو بنائستہ مخوند

ستا سو پہ میان کنی خنکہ نیکارمہ ،

بی رنگ ، د وچو زہرو پانو بہ شاہ

منمہ ، بد بہ نیکار

Pukhto.Net

پښتو

خو بنائستہ مخوند

واوری چی خنکہ تہروم وختہ ،

لہ توری شہی نہ تر سحارہ پورہ

بیا لہ سحار نہ تر ماننامہ پورہ

خومرہ لمحہی ، د دوزخونو بہ شاہ

زما پہ وجود بہریرہ

لامده خواړه په اوبه

هره غم

هر يو ماښام ، تر حلقه زه بېرو

په داسې حال کې به څوک ژوند تېروي

اوس په رنگيخ کې ژوندی نیکلو خهره

اوس په خندا باندې مړو ، په بنادې بنادو خلکد

ماته به داد راکوه

په څومره صب

په همت

په حوصله نیکلوکد

ستا سو په میان کې زه ص

ژوند ع یم ، ژوند بېرو

بې خونده ، ژوند بېرو

رنگيخ : قوس و فزح (دهنک) دبوچۍ تار

وم د عمرو نو په سفر — پرېون
لکه ماشوم ، ستا په خيټر پرېون

قاتل ، هغه نه و ، زما ويره نه
زه تا بيره په خنجر پرېون

دواړه وو ستړي ، درنا په تسيرو
لمر په ماښام ، زه ماخيټر پرېون

نن می سپورمی سره سیالی اوکا

شپه می کره رونه ، په سحر پرپوس

عروج می لارلو سهبله ! زینا

زوال می راغلو ، لگا نمر پرپوس

زۀ د خزان بې رنگه ورځ ، ته په رنگونو آيا
ته ئې خوشحال په خوشحالي ، زۀ به غمونو آيا.

د کور کملي ، د نارنگلان ، د غرو واوريني خو په
هميش به وي ستا د بنائست په موسمونو آيا.

منم وصال - خوب و خيال خو مطمئن يم ،
دېوال د خوني مي د ستا په تصويرونو آيا

دا ستا د حسن پېرزوونه ، ستا د مينې احسا

زه په اميد ، سترگي په خوب ، زره په يادونو آن

پېدا مي نه كړو يو خوا خورج ، يو د زره ملتر

هسي خو زه يم په دې نار کښي له عمرونو آن

سبزه د مخکي ده بسکلا ، دعا کوم سهله

د يار رخسار دې وي هميش په شنو خالونو آن.

خوبه : کونه - نند

کالان : گڼه

خواهشونه هم دېره شول ، د آهونويه محلت تېر
خومره دېره آبادي شوه ، د غمونويه محلت تېر

پا کلاب يا خوشبوني يم ، يا سپورمني يم يا رتا به
خومره دېر خوبونه وينم ، د رنگونويه محلت تېر

د ظالم د ظلم وروسته ، خلک واړه مرگي حال د-
مراوى مراوى شهري گرځي ، په کورونو ، په محلت تېر

د هر کور په دروازه کې ، په دېوال ، په درېچه کې
تصويرونه واره ستا دي ، د سوچونو په محلت کې .

که بې وسه که فقير يم ، ستا په مينه شاهجهان يې
ناج محل به جوړومه ، د خوبونو په محلت کې .

د تقدير په صحيفو کې ، نوشته دي دا سهله
زمونږ په برخه سکون نشته ، د وختونو په محلت کې .

Pukhto.Net

پښتو

ژوند به بهریرد
زېرو پانه! څنگه!
وخته!
سره او شنه رنکونه غواړد

زياتي نه راځي
د ژوند تيارې و کو،
مړه به نه شي
آخري اوبښه راځي

صفا ليڪلے ۽ تحرير ، زما په ورغوو باندہ
ستا د وصال نشته لکیر ، زما په ورغوو باندہ

ستا په جفا ، په گيلہ من نظر ئي داسي نور
لکه چي جور وي ستا تصوير ، زما په ورغوو باندہ

گيلہ خو نه ده ، دا پوښتنه ده ، اے تورو ورخڏ
ليکلي څه دي ، زما تقدير ، زما په ورغوو باندہ

ولی دُعا کښی ربه ! تل ، زما په ډکو سترګو

د اوسکو راشي یو بهیر ، زما په ورغوو باندې

په دغه طمع تېرومه ، د ژوند پایی ورته

تل به لیکلې نه وي ویر ، زما په ورغوو باندې

د چا د یاد نه علاوه ، سهیله ! ښه خبر یی

نشته بل هیڅ داسی جاگیر ، زما په ورغوو باندې

Pukhto.Net

پښتو

دابه صحیح نه وي ، چی دوران وکړو چې

مونږ په خان روا کړو ، مونږ په خان وکړو چې

څه به زره حساس وم څه حالات می په وس نه و

څه مینی تباہ کړم ، څه جانان وکړو چې

وخته! زمونږ په برخه و ، پیکه دوران د بیه

نه زنجیر د زلفو ، نه پبزوان وکړو چې

يو ٺٻي وڙه سرخي زما او ستا له بار خوځا ،

بيا شفق بنانسته شو ، بيا اسمان وکړنو بڼو

نه بنکله زلمه وم ، نه لائق وم ستا د بڼه

تاسره مې گلې ! په ايمان وکړنو بڼو

دا ستا په سر زه د وختونو سره وچنئېد
کله خوشبوي ، کله گلونو سره وچنئېد

دا ستا د پاره مينه نه وه گنې خوڅه خک
زه د زرگي له نفرتونو سره وچنئېد

ما ته اوبه ، د دُعا يخي اوبه راوړئ ، زه به
دهغه مخ د سرو اورونو سره وچنئېد

په یاد می نه دي چی بېکا د نیمې شپې و خه د
څنگه زه ستا بنگلو یادونو سره وځنځېد.

سهېله! لږ غوندي ژوندون کښی د ماشوم په شای
په هر قدم د حېرټونو سره وځنځېد.

VALENTINE DAY

ولی به کاره دراسو:

ولی تجدید به نو:

ته پښتنه ګی

زه پښتون یم ګی

Pukhto.Net

زمونږ اقرار، یو ټینګ اقرار

وعدہ، پخه وعدہ وچ

مونږ ته د دې ورځې لمانځه

یا د مینې تحدہ

هیڅ ضرورت نه لری

انتظر

يو خو ياد ٻڌو
بل په زرڅ ورځو
په نيمه شپه
خهره دي سترگو نه را مخامخ
زه بيا په چينو چينو اوڙاوه

دا زره چي سپک شي . کله ستا له عمه
زما تند څه ستا د شونډانو د سر
بيا منتظر وي
منتظر وي وای

Pukhto.Net

پښتانه دي كې به

لېونې شو

ورځ شې غمه

غم زمان

زه مننه

خداي مي نه ښه

ا ځه صم:

زور شوم يا، د

ستا په صم.

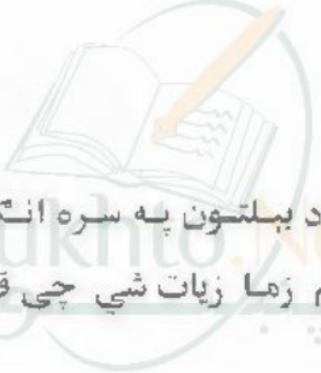

Pukhto.Net

پښتو

حق هرگز نه لرم کلي! خود زره اداس دپ،

ستا د ميني ضرورت دځ، د خورمن احساس دپ،

خان کړېدلې ، د بېلتون په سره انکار غواړم
اضطراب نور هم زما زيات شي چې فرار غواړم

زه پخپل کور يم که دباندې ، که تر خاورو لاندې
په دغه ښار کېنې د خپل وړک وجود مزار غواړم

د بېلتانه دا توري شپې ، تر زلفو توري تياره
بخته! لاس پورته کړه له ما سره ، سحر غواړم

خٺڪه جس وهلي زره ته ، يخه هوا اوغوار
شونڊو نه نغمي ، ذهنيو نه سينه رٺا اوغوار

يا به زه سجده درته كوم ، په تنك نظرو ڪي

يا به خپل زرگي لره د صبر دعا اوغوار

وخت مي مخالف ده ، بخت ڪونه ، په دعا ستره سو

خداي هم مرور ده ڪلي ! نا به نه چا اوغوار

ستاد رخسارونو رنگ می ورکړو و ګلونه ته
دې سګې ماښام ته ، ستاد سترګو ښکلا او غواړم

ذهنو : دمسوا

نور هنر نه لرو ، د زړه به کو
که مینه نه کوو نو څه به کو

مونږ د ماشوم غونډی یو ضد است
چې کوم ستا خوښ نه وي هغه به کو

زمونږ د زړو رونق ته خلکو! بازارونه څه و.
چينکي څه وي، ټپي څه وي، گودرونه څه و.

څنگه مي تېر کړلو بي خونده ژوند، خبر پرې نشو
ولی خفه وم، مسله څه وه، غمونه څه و.

ستا د تندي، ستا د رخسار، ستا د سرو شونډو مخ
ستوری، سپورمي، لمر، کهکشان، رڼا، رنگونه څه و.

زړو: زړونه

زما د کرب و تماشي ته ، جهانونه دی لیر راسی
ستا یادونه می ایره کرو ، اوس یادونه دی لیر راسی

قسم خورمه ، داسی نه ده ، چی صابر یا شاکر سه یو
مالیدلی نه دی یاره ! شه وختونه دی لیر راسی

دا سوچونه دی غلط دی چی به مات شم یا به بر سر
خه به اوکری په ما باندی ، ستا غمونه دی لیر راسی

د یادونه خبردگی

عبدالحمید

د دښمن دویم فریق یو
پخپل قتل کښی شریک یو

څه به پټ کومه خان خدایه
هم ګناه یو ، هم تصدیق یو

زه سهیل یو خطا کوونکی
نه علی یو ، نه صدیق یو

لېوې

Pukhto Net

خبرې ټولې په ظام

د نفرتونو لود

خبر

خپلو سترگو کې هـ

د کوششونو باوجه

د مینې پټ سمندر هـ

پټولې نه شـ

هغه غمونه ، تلوسې ، هغه بي وسه ژوندور

هغه حالات ، هغه لمحي ، هغه بي وسه ژوندور

هغه تباكي ، هغه زړه ، هغه ارمان ، هغه ،

هغه د فكر ځولني ، هغه بي وسه ژوندور

هغه د عمر شواخون ، هغه شهيده مېر

هغه د وير ساندې ، نوحې ، هغه بي وسه ژوندور

هغه د غم ترخې سندری ، هغه هجر ظاهر
 هغه تر مرگ بتری شپې ، هغه بی وسه ژوندور
 هغه سهیل ، هغه نصیب ، هغه رنخواه
 هغه امید ، هغه کوڅې ، هغه بی وسه ژوندور

رنا می نه اولیده ستاد جمار
 د فراق تورو ورخوشیو او حور

Pukhto.Net

تنها تنها قل اضطراب کبی اوسم
به درد و غم ، په پیچ و تاب کبی اوسم

لکه یو خاکک ، ټول وجود می اوسم
یم سمندر خو په حساب کبی اوسم

فراق ، غمونه ، سری سکروتی ژوندو ،
بلا سرخ یم ، په عذاب کبی اوسم

مرکبه! وار، چي زه تر اوسه پور =
دچا دسترگو انتخاب کني اوس

زه د هبر شوي وچ کلاب په شاپه
ستا د نصاب په يو کتاب کني اوس

احساس به درکرم خوليدح مي نه نسي
سهيل خوشبو يم ، په کلاب کني اوس

Pukhto.Net

پښتو

که جنگ از غوسره کوو، نوخه دگل حبسه
ملکرو! زمونر به وي هميش دلته د تل حبسه

سفر مولند کړو، د نغرت په منزلونو باندې
دلته نوخه دح؟ د فریب، جفا او چل حبسه

يو ئې وړې سترگې، ژبه، شونډې او لاسونه دواړو
وايي، وناته درکوم، يو مکمل سینه

مونږ هغه خلک یو ، چي سرو د ژوند په هره لمح
زمونږ د پاره به نو څه وی دا چل سینه

دگل په بناخ دی زه ازغی یمه ، انا خو تر
سهپله نه دی راښيي ، ماته دا خپل جنبید

(زه په قوافي کې د زور او زورکي د فرق سخته نه یم)

دعا

لويبه خدايه

زه په خنگه کور کښې اوسم

نه خيمه ده

نه بنکله ده

زه په خنگه کور کښې اوسم

زما د غولې بهه خلک

دومره جگ چې تر آسمان پورې رسيد

ساه مي بنده بنده نيوه

خه شکلونه ، بد مخه

پنورونه راكوي تر

”خه سرخ ښه ؟“

خه دی ژوند د —

له راحتې نه اشنا ئې ، له دولتې نه خبر ښه

خه سرخ ښه ؟“

لویه خدایه

زه سرخ ښه

چس له ه —

زړه له ه —

که دا ژوند د سړي نه ر —

ما ته ژوند د سړي راکه د !

جگ : دنگ ، اوچت ، قداو

غلام جعفر	نوم
سهيل جعفر	قلمی نوم
ايم اس سي (جبالوحي	تعليم
ختہ	په قام
لورالہ	د زوکری خای
سینئر پروڈیوسر ریڈیو پاکستا	روزگار
۱۲۶ سی ، بلاک سب ۲	نماس
سپتلائٹ ٹاؤن کہ	فون
۹۱۴۴۴۶۱۶	
۰۰۹۳۸۸۲۷۰	
onailjaffar@yahoo.com	ای مہل
onailjaffar@hotmail.com	